

Félix Lope de Vega Carpio

A furfangos menyasszony

La discreate enamorada

Fordította: Berczeli A. Károly

Személyek:

Belisa, özvegy

Fenisa, leánya

Bernardo, kapitány

Lucindo, fia

Hernando, szolga

Leonardo, szolga

Gerarda, hölgy

Doristeo, nemesember

Finardo, nemesember

Fulminato, szolga

Liseo, Fabio, szolgák

ELSŐ FELVONÁS

Utca

ELSŐ JELENET

Belisa és Fenisa, lefátyolozva

- BELISA   Mindig csak a földre néz le,
Mert egy tisztos úrilány
Lába alá néz csupán.
- FENISA   S nem nézhetek föl az égre?
- BELISA   Ne bosszants e fecsegéssel!
- FENISA   Furcsa! Isten nem azért
Teremtett így sok személyt,
Hogy legyen, ki égre néz fel?
Nem az volt a kívánsága,
Hogy az ember az eget
- Amelynek teremtetett -
Nézze folyton és csodálja?
Azért van az a sok állat,
Hogy a földet lesse csak,
Mert célja sem magasabb;
Én a földön mit csodáljak?
- BELISA   Lélekben emelkedj föl te
A mennyekbe, ez a szép,
Mert egy leány a szemét
Mindig lesüti a földre.
Leánynak a szégyenérzet
Legfőbb kincse, birtoka,
Mindent megnyersz általa,
S nélküle csak kár, baj érhet.
Szobád ablakából, lányom,
Hogyha töprengsz, bánkodom,
Elmélkedhetsz bármikor
A szép mennyei világon.
Onnan, hogyha elmélázol,
Merenghetsz szűz távolán.
- FENISA   Nem vagyok apáca tán,
S elég a sok bölcs tanácsból.
Hogyha folyton prédikálsz te,
S azért sétálsz, hogy perelj,
Nem alkalmas ez a hely:

S inkább a szobámba zárj be,
S fordítsd rá a kulcsot tízszer.

BELISA   Eltúlzod megint nagyon.

FENISA   Te meg megölsz, asszonyom,
Hogyha mindig így némítasz el.
Szememmel most mi bajod van?
Mit vétettek teneked?

BELISA   Még szendébbek legyenek,
Süsd le őket sokkal jobban.
S ne haragudj, ha megmondom:
De oly kíváncsi a nő,
Akár a kis csecsemő,
Ki elbámul minden dolgon.
Sok ficsúr él itt Madridban,
Rád néznek csak, és szemük,
Mint a villám, szíven üt.

FENISA   Mint a villám? Tényleg így van?

BELISA   Szíved rögtön lángra lobban,
Bár a ruhád ép marad.

FENISA   Ismerhetnéd lányodat:
Ily esendő sose voltam.

BELISA   Szólása volt nagyanyádnak,
Hogy az utcán oly riadt
Egy szép leány, mint a vad,
Kit vadászok körülállnak.
Meginog, ha hízelegnek,
Sóhajuktól elbukik;
Minden férfi úgy tud itt
Nézni, hogy nyílként sebez meg.

FENISA   S hogy megy egy leány itt férjhez,
Hogyha nem nézik soha?

BELISA   Ily módon nem is fog a
Nő férjet, mert szörnyűség ez.

FENISA   S mit tesz akkor?

BELISA   Őrzi tisztas
Erényét és hírnevét.

FENISA   Kinek pénze nincs elég,
Szépségével hat. Nem így tesz?
Mert a férfi nem kíván csak
Erényt.

BELISA   Hát mit?

FENISA   Birtokot.

MÁSODIK JELENET

*Lucindo, Gerarda és Hernando, akik megállnak
az utca egyik oldalán, távol Belisától és Fenisától*

GERARDA *(Lucindóhoz)*
Szívszerelmed én vagyok?

LUCINDO *(Gerardához)*
Úgy van! Ezt jól eltaláltad.

GERARDA Ó, mily pompás udvarló vagy!

LUCINDO Ez a módi.

FENISA *(félre)*
Ő van itt.

GERARDA Mindig majmolsz valakit.

LUCINDO Néhány ficsúrt? Gúnyolódsz csak.
Férfi vagyok, értsd meg végre.

FENISA *(félre)*
Jaj nekem, hogy hasztalan
Áltatom csupán magam,
Szeretem őt, ámde én e
Férfiban viszontszerelmet
Ébreszteni nem tudok.

GERARDA Olyannak, ki csak gagyog,
Az én szívem csalfa cselt vet.
S megmondom, hoppon maradsz, ha
Mókázol csak énvelem.

LUCINDO Bolondság ez, s nevetem.

GERARDA Még karmolsz is, te vadmacska?
Van gyógyszerem ám ez ellen,
Mert e nő, bármily kacér,
Szerelmemmel fel nem ér.

LUCINDO Így lehütöd csak szerelmem,
Mert hát mi abban a vétek,
Hogyha oly nőt, aki itt
Ártatlanul szemezik,
Közömbösen megdicsérnek?
S mondtam neked annyiszor már,
Te vagy az én mindenem.

GERARDA Indiánok közt ilyen
Bókokkal jobban boldogulnál.
Ott még kell ily encsem-bencsem,
Tükör, gyöngy meg szemüveg,
Mind sietve veszi meg.
Ezüsttel nem hatsz meg engem!

FENISA   A szerelem aranytömbjét
                               Add, s ne ólmot, kedvesem.

FENISA   Ó, hogy engem senki sem
                               Szeretett ily epedőn még.
                               S ez a férfi nem tud rólam,
                               S élek-halok érte én.

HARMADIK JELENET

*Doristeo, Finardo, - Belisa és Fenisa az egyik oldalon;
 Lucindo, Gerarda és Hernando a másik oldalon*

FINARDO   *(Doristeóhoz)*
                               Itt volt vele a legény.

DORISTEO   Úriember?

FINARDO   Az valóban.

DORISTEO   Ők azok ott?

FINARDO   Jönnek éppen.

GERARDA   Látod azt a daliát?

LUCINDO   Látom hát.

GERARDA   Nos, ő imád,
                               S nemhiába eped értem.
                               S mindaz, amit mondtam, édes,
                               Tréfa és nem igaz ám.
                               Megyek, mert ő vár reám.
                               (Doristeóhoz megy)

LUCINDO   Mit tegyek?

HERNANDO   Nem téveszt célt ez.

LUCINDO   *(félre, Hernandóhoz)*
                               Elragadjam ezt a szotykát?
                               Vagy leszúrjam dühösen?

HERNANDO   Szereted?

LUCINDO   Lásd, ég szívem.

HERNANDO   Akkor víz kell, azt hozok hát.
                               Szerelmedet mért fecsérled
                               Ily cefrékre, jó uram?

GERARDA   *(Doristeóhoz)*
                               Mindenem vagy csakugyan.

DORISTEO   Megnyugtat őszinteséged.
Már-már elfogott a méreg,
Mikor jönni láttalak,
S hozzá ez a rongy alak
Lovag módra kísért téged,
Ám, mert otthagytad, Gerarda,
Nyújtom karom boldogan.
.....

GERARDA   Jöjj velem.

DORISTEO   Hová?

GERARDA   A parkba.
(Gerarda, Doristeo és Finardo el.)

NEGYEDIK JELENET

*Belisa, Fenisa az egyik oldalon,
Lucindo és Hernando a másikon*

LUCINDO   Elmentek?

HERNANDO   S hozzá sietve.
Jó nekik, s ne bántson ez.

LUCINDO   S az ki!

HERNANDO   Az Fenisa lesz,
Szomszédod, ki szép és szende.
Van viszont egy rémes anyja,
Kit, hol nincsen nő elég,
Messzi földre küldenék.

FENISA   *(félre)*
Nincsen nő, ki ilyen balga.
Egy férfit, ki észre sem vett,
Hőn szeretek s áldom őt.

LUCINDO   Sosem láttam azelőtt.

FENISA   *(félre)*
Vágyam alig fékezem meg!
Mit tegyek, hogy végre lássa
Fátyol nélkül arcomat?
Szívem mennyi gondot ad...
S nincs remény az orvoslásra.

HERNANDO   Hogyha látnád ezt a lánykát,
Aki oly szép, balgamód
Nem szeretnél egy lotyót,
S többé látni sem kívánnád.
Nem tudom, hogy tudsz-e róla,
Jó atyád...

LUCINDO	Mi van vele?
HERNANDO	Abban sántikál, hogy e Szép lány anyját - s ez nem móka - Nőül vegye nemsokára.
LUCINDO	Megnősül az én apám?
HERNANDO	Nézd meg már, mily szép e lány, Úgy vélem, hogy nincsen párja.
LUCINDO	Jól tudod, Gerarda tölt be, S nem felejttem könnyedén. Mit nézzek e lányon én?
HERNANDO	Angyal ez, s leszállt a földre.
LUCINDO	Féltékenynek csúnya minden, S bárha néz, se lát, se hall.
FENISA	<i>(félre)</i> Tervem pompás, bár badar, Ezt kell gyorsan véghezvinnem. Elmegyek Lucindo mellett, S leejtem e keszkenőt. Ő felveszi, ám előbb Arcom báján elmerenghet. S míg a szemem nézi, menten Megsejti, hogy szeretem.
HERNANDO	Nézd szemét, mily édesen Csillan benne vágy s a kellem.
BELISA	Menjünk, lányom, késő van már, Térjünk haza szaporán.
HERNANDO	Mellettünk megy el e lány, Szébbet nem is találhatnál.
<i>(Belisa és Fenisa halad el mellettük, az utóbbi leejti a zsebkendőjét.)</i>	
LUCINDO	Angyal ez, való igazság!
HERNANDO	Zsebkendője leesett.
LUCINDO	Átadom, nem nagy eset. <i>(Fölveszi a zsebkendőt, s a hölgyekhez lép.)</i> Fordítsa felém az arcát.
FENISA	Hogy? Mi az, amit kegyed kér?
LUCINDO	Ezt a kendőt leltem itt.
FENISA	S az enyém? Várjon kicsit. Nem hiszem, de... <i>(Felfedi s leleplezi magát teljesen.)</i>
LUCINDO	Mit keresgél?
FENISA	Megnézem itt a ruhámban.

BELISA   Mi történt?

FENISA   Itt nincs... Nahát...

BELISA   Nos?

FENISA   Egy zsebkendőt ad át...

BELISA   És tiéd?

LUCINDO   *(félre)*
Szebbet se láttam.

FENISA   Ezt szeretném tudni éppen.
Itt sincs, bárhogY kutatom.

HERNANDO   *(félre)*
Elhagyja a nyugalom
Azt, ki elmerül szemében.

FENISA   Zsebeim is megvizsgálom.

BELISA   Hagy abba!

FENISA   Lásd, sietek.
Itt sincs.

BELISA   Vártam eleget.

FENISA   Eltűnt.

BELISA   Menjünk haza, lányom.

FENISA   Van szegélye?

LUCINDO   S mily remek!

FENISA   És csipkéje?

LUCINDO   Nem tudom.

BELISA   Ácsorogsz a nyílt uton,
Csak hogy jól megnézzenek.

FENISA   Jó uram, ne kérje tőlem,
Hogy a másét vegyem el.

LUCINDO   Bizonyítsam esküvel?

FENISA   Engedje, hogy megköszönjem.
Feslés látszik a szegélyen?

LUCINDO   Úgy hiszem.

FENISA   S mely oldalán?

BELISA   Abbahagyhatnád talán.

LUCINDO   Az öné, percig se kétlem.

BELISA   Hagyja, hogy menjünk utunkra.
A zsebkendőt meg tegye
Szenteltvíztartóba be.

FENISA *(félre)*
Bár a szíve lángra gyúlnak.

BELISA Menjünk.

FENISA Megyek.
(Elindul, de rögtön visszafordul.)

HERNANDO Van szebb nála?

LUCINDO Féltekenyek mind vakok.

FENISA *(visszafordul)*
Uram!

LUCINDO Az öné vagyok!

FENISA Kérem önt, ha megtalálja
Azt, kié feltehetőleg
E zsebkendő, s merthogy én
Gyanitom csak, hogy enyém,
Mondja meg az illetőnek,
(Félre.)
(Azt, hogy szívem izzik érted)
Azt, hogy itt lakom közel
Kertek alján...

HERNANDO *(félre)*
Mily kebel!
Nincs párja szép természetének!

FENISA Ama Bernardóval szemben,
Aki tisztos kapitány.

LUCINDO Ó, hisz ő az én apám!

FENISA *(félre)*
Édes mélység, nyelj el engem!

BELISA Megbolondultál?

FENISA Megyek, de
Ez az úr azt mondta, hogy
Szomszédunk.

BELISA Jöjj hát, konok!
Menjünk!

FENISA *(félre)*
Bár viszontszeretne!
(Mindketten el.)

ÖTÖDIK JELENET

Lucindo, Hernando

- HERNANDO   Hogy tetszik, gazdám?
- LUCINDO   Nagyon szép,
S hozzá fürge, eleven,
Ám Gerardát szeretem,
S másra gondolni se tudnék.
Csúszós sár a féltékenység,
S bármily erős férfi vagy,
Elnyel ez a lány iszap,
S lehúz, bármily hős, nemes légy.
Szörnyű nézni egy leányt, ki
Más férfival édeleg,
Szíved késként sebzi meg,
S leghőbb vágyad bosszut állni,
Vágyam mégis gyarló volna,
Hogyha más nőt, aki csak
Rám pillant s tán csinosabb,
Megszeretnék megbomolva.
- HERNANDO   Könnyű nőket hön szeretnek
Férfiak, mert kedvesek,
Bár erényük elveszett,
S így maguk is elveszettek.
Sírdogál a tisztas asszony,
Mert ki oly kedves neki,
Az a férfi megveti,
S nincs mit szívből visszaadjon,
Mert tudja, hogy keseregve,
Magányban kell élnie;
Ám ha kinyílik esze,
Megjön gyorsan tréfás kedve,
S alig húzod ki a lábad
Házából dühöngve tán,
Megvigasztalódik ám,
S száz férfi is tart magának.
- LUCINDO   Hön csak tiszta nőt szerethet,
Mert a céda csapodár.
- HERNANDO   S minden férfi nagy számár,
S még butább, ha féltékeny lett,
Főként ha kard is van nála.
Bízom benne, hogy agyad
Tisztul s nem lesz makacsabb,
S ráeszmélsz az igazságra.
- LUCINDO   Van okom, ha nem teszem meg.

HERNANDO Egy könnyű nő, jó uram,
Mint a majom, épp olyan,
Grimaszt vág a gyermekeknek.
Ám ha megjön a gazdája,
Kié a bot s hatalom,
Biz megszeppen a majom,
Mert a gazda eltángálja.
Kamaszokkal e kis nőcskék
Elcicáznak komiszul,
S mindjárt jók, ha jön az úr,
Aki bölcs, ám nem idős még.
Ez a nő is tart a horgon,
S mert nem fog ki egyhamar,
Hagyja, úszkáljon a hal,
S féltékennyé is tesz folyton.

LUCINDO Mit tegyek hát?

HERNANDO Keresned kell
Biztos ellenszert hamar.

LUCINDO S akkor elmúlik a baj?

HERNANDO El.

LUCINDO S mivel?

HERNANDO Új szerelemmel.

LUCINDO Kár beszélünk mostan erről,
Nézzük meg, hogy merre jár?

HERNANDO Nos, belátod végre már;
Mással lófrál s így hergel föl.
Egy bölcs a féltékenységet
Horgászbotnak hívta csak,
Mellyel hírt és aranyat
Horgásznak, kik ezt remélnék.
Nem szégyelled, hogy e semmi,
Mellyel a szél játszadoz,
Fogva tart, mint egy gonosz
Hatalom, s le fog teperni?
Birtokod zsíros csalétek,
Féltékenység a zsinór,
S biztosan van úgy, mikor
Egy horgot vet több legénynek.
Így, mit az a bölcs mondott a
Rászedésről, szent igaz,
Csakhogy jobban illik az
Nőkre, csalfa asszonyokra.
Pókháló a legtöbb némbér,
Fognak legyet, kicsiket,
Ám az erős nekimegy,
S minden szálát játszva tép el.

Szégyen, hogy én oktatlak ki,
Mint kell élni okosan.

LUCINDO Most már untatsz csakugyan.
Látod, nincs mód elszakadni
Tőle, mert a pókhálóban
Én vagyok a légy.

HERNANDO Szegény!

LUCINDO Hű hal vagyok zsinegén,
S csüngők rajta elhalóan,
Jöjj, hogy lássam őt viszont már,
Szívem bár tör járja át.

HERNANDO Azt hiszem, más vár reád,
S megbánod, hogy így loholtál.

LUCINDO Látnom kell, míg ellenem vét.

HERNANDO Mily konok vagy, Jézusom!

LUCINDO Én fenéig kiiszom
Gyilkos mérged, féltékenység!
(Elmennek.)

HATODIK JELENET

*Szoba Belisa házában
Belisa, Fenisa*

BELISA Köpenyed már levetetted?

FENISA Levetettem már, anyám.

BELISA Akkor vedd föl szaporán.

FENISA Haragod megrémit s meglep.
Mit vétettem, hogy így szólsz rám?
Megsértettelek talán?

BELISA Ismerlek én már, te lány.
Bűnhődöm is érte jócskán.
Hogyha itthon tartanálak,
Tudomisten, ennyiszer
Nem dühítenél te fel.

FENISA Elmúlik biz jónehány nap,
Míg valami csoda folytán
Kiviszel a sétatérre
S kínozol csak hazatérve.
Inkább zárj be jól!

BELISA Boszorkány!

FENISA   Miért kötsz hát folyton belém?
S mért pörlekedsz semmiért?

BELISA   Léha vagy, s ez, lásd be, sért.

FENISA   Léha?

BELISA   Hidd el, látlak én.

FENISA   Miért? Eszem talán egy délceg
Dalián vagy lovagon jár?
Vagy kaviccsal megdobott már
Egy legény, hogy rája nézzek?
Láttad már, hogy mise közben
Kacsintgattam bárkire?
Ifjak kísérgettek-e,
Hogy így ítélkezz fölöttem?
Kerítőnő járt e házban?
Feltűnt e itt oly papírlap,
Melyre csúnya szókat írtak?
Tollat, tintát leltél nálam?
Vagy oly szalagot, amely
Másé, s melyről mit se tudsz?
Nincs oly kendő, sem papucs...

BELISA   Hasztalan soroltad el
Mindezt, mert szerintem egy lány
Hírnevével mégse játszhat.

FENISA   Mit?

BELISA   Jó az elővigyázat.
S rám is kell gondolnod eztán.
Szeretném, ha őrizkednél
Mindattól, mit felsoroltál,
S bár most minden lakat jól zár,
Még erősebb kell ezeknél.

FENISA   *(félre)*
Bármennyire óvsz is engem...

BELISA   Mit mondtál?

FENISA   Hogy megtenném én
Azt, mit kívánsz, de hagyj békén,
E sok morgás tűrhetetlen.
Mondd csak, anyám, lánykorodban
Szent voltál?

BELISA   Utcán, misén
S otthon is a halk, szerény
Nőnek mintaképe voltam.
Szemem folyton lesütöttem.

FENISA   S hogy mentél hát férjhez akkor?

BELISA   Látott az ég a magasból,
És ő így döntött fölöttem.

FENISA   Nagynéném azt mondta gyakran,
Imádkoztál jó sokat,
Mert így az ég férjet ad.

BELISA   Én? Hogy apádat megkapjam?

FENISA   Még böjtöltél is evégett,
Mint egy buzgó remete,
S mindez annak a jele,
Hogy egy férjre volt szükséged.

BELISA   Eszembe se jutott. Rémes!
Igaz ebben nincs szemernyi,
Mert apáca vágytam lenni,
S nem szívesen mentem férjhez.

FENISA   Akkor mért voltál féltékeny
Apámra, kit az ég szerzett?

BELISA   Mert ha szoknyát vagy ékszert vett,
S bármit, mi nekem volt ékem,
Elvitte más nőnek ő.
Köszönd ezt ily asszonyoknak.

FENISA   Úgy hallottam, hogy kopognak.

BELISA   Nézd, Fenisa meg, ki jó?

(Fenisa a rácshoz megy, hogy kinézzen rajta.)

FENISA   Úgy látom e rácson át,
Szomszédod, a kapitány.

BELISA   Sejtem már, hogy mit kíván.

FENISA   Sejted? Mit kíván tehát?

BELISA   Napok óta néz e férfi.
Megszeretett óhatatlan!
Én persze közönyt mutattam.
Azt hiszem, hogy meg fog kérni.
S ez, habár váratlan ért,
Nem jön rosszul, merthogy ő
Úr, s hozzá előkelő.

FENISA   Megbocsáss e kacajért.

BELISA   Min nevetsz?

FENISA   Mert egyre látlak,
Mily szent voltál, mint leány,
Templomban s utcák során,
S otthon is minden leánynak
Példát mutattál szerényen,
S most meg biztosan megérzed,

Hogy a kapitány jön érted.
Így vagy az én példaképem?

BELISA Ostoba, ő nagyon gazdag,
S férfi nélkül áll e ház.
Lesz apád, ki rád vigyáz.

FENISA Még kisül, azért akartad
Ezt is, csak, hogy nekem kedvezz.

BELISA Hát nem is volt más a tervem,
Hogy legyen, ki rád ügyeljen:
Férfi, aki védelmed lesz.

FENISA Adj előtte engem férjhez,
S akkor megvéd az uram.

BELISA Meg is teszem biztosan,
Mihelyt jön, kit jól megértesz.

FENISA Hogy nem jött, vád téged érjen.

BELISA Megvéd majd a kapitány.

FENISA A te férjednél talán
Jobban megvéd az én férjem.

BELISA Fia is van s megtörténhet,
Hogy megegyezel vele.

FENISA *(félre)*
Ó, Lucindo, drága te!
Akkor lesz csak szép az élet!

HETEDIK JELENET

*Bernardo kapitány jó megjelenésű férfi; tollbokrétás sisakja,
kardja és rövid töre van. Régi vágású kapitány.
Fulminato s még egy szolga, előbbiek*

KAPITÁNY Minthogy késtek hívni engem,
Nem vártam az engedélyt,
Melyet szívem hön remélt,
S így jogosan cselekedtem.
Azon kívül, hogy szomszédok
Vagyunk, s Flandriából jöttem,
Más is lebeg még előttem.

BELISA *(félre)*
(Értem jött s ez épp elég ok.)
Sértő csak az volna, ha
Nagyságod nem lépne be
Hozzánk, mint e ház feje,

Kinek ez az otthona.
Fenisám, ültess le menten.

(A kapitány leül.)

KAPITÁNY Távozzatok innen gyorsan!
(A szolgálkhoz, akik eltávoznak.)

BELISA Az bánt, lányom, hogy nem hoztam
Rendbe magam siettemben.
Tetszetős a fátyolom?

FENISA Pompás, ahogy rajtad áll.

BELISA S arcom vidám?

FENISA Csupa báj.

BELISA S biztat is, úgy gondolom...

FENISA Hogyne.

BELISA S mire?

FENISA Alázatra.

BELISA Légy átkozott, drága lányom.
Nem szerettél soha, látom.

FENISA *(félre)*
Ó, lemondás szent csapatja!
Mikor enni sem tudnak már,
S fáj, hogy másnak foga annyi
Van, hogy tud még jól harapni.
Nő vagy, s mért ne próbálkoznál?

BELISA Épp ma nem volt rá idő,
Hogy ápolgassam magam.

FENISA Ó, ne légy ily nyugtalan!

BELISA Hogy?

FENISA Közben elalszik ő.

BELISA Jó, akkor mellé ülök le.

FENISA Ő röstelli a hevét,
S mégis a te arcod ég.

BELISA *(a kapitányhoz)*
Várom, hogy szívét kiöntse.

KAPITÁNY Belisa, én mint oly közeli szomszéd
(Ez így is meggyőzőbb viszonyt jelez),
Hogy ön derék s erényes hölgy, tudom rég.
Látom naponta és megnyugtat ez,
S mert nőülendő mindent tudni vágya,
Tudom, hogy származásra is nemes,
S mivel szívünket, bárha mély az álma
Idősebb korban, szépség és erény

Ébreszti föl csak s gyújtja tiszta lángra,
 Férjül kínálom hát magam fel én,
 Ki vénnek látszom, ám megtudja gyorsan,
 Hogy még ifjú vagyok, kemény legény.
 Egy kissé megviselt, hogy táboroztam
 Sok országban, mint harcos katona,
 Aludtam sárban a fűben, harmatosban,
 S a postát gyakran én vittem tova;
 S a virrasztás s az égő seb felőrli
 Az ifjú hőst, akármily marcona.
 Károly császárt a vízi és a földi
 Harc vénitette meg, így mondta ezt,
 Bár ötven sem volt s bátrabb, mint a többi.
 Én hatvanban születtem és kereszt-
 Szüléim voltak Alba hercegek, kik
 Úgy fénylenek, mint ritka égitest.
 Örökké úton voltam, és a férfit
 Megedzi ez, s izmos lesz, mint a vas.
 De most szomszéd vagyok, s önök megértik:
 Egy háznál jobb a vén, mint a kamasz,
 Ki pénzt, birtokot, mindent elfecsérel,
 S jön-megy, míg akad egyetlen garas.
 Korom tán sérti önt, de fürge, éber
 S erős vagyok, jól alszom és eszem,
 S megbirkózom a legszilajabb ménnel.
 Beteg nem voltam eddig sohasem,
 Kivéve azt, midőn párbajra keltem,
 S midőn egy harcban megsérült kezem,
 Van egy fiam, derék és feddhetetlen,
 Vár már reá egy tisztos hivatal,
 Helyét megállja tán szilárdan ebben.
 Remélem, ő itt senkit sem zavar.

FENISA	<i>(félre)</i> Adná az ég, hogy már is itt lehetne!
KAPITÁNY	Különben is ő útra kell hamar. Én hát, Belisa, kérem esdekelve, Hogy adja lányát hozzám hitvesül. Az én gondom lesz a gazdag kelengye, S nem lesz más dolga, ha hozzám kerül, Hogy óvja azt, mit kardommal szereztem. S ha vénnek tart, s megtűr kelletlenül, Meglátja majd, hogy ifju még a testem.
BELISA	Lányom kezét kéri ön Tőlem, derék kapitány?
KAPITÁNY	Mondja, hogy enyém e lány, S boldogan megköszönöm.

FENISA *(félre)*
 Jaj nekem! Hát mi ez itt?
 Azt hittem, anyám megy férjhez,
 Lucindo meg az enyém lesz,
 S tán még ma jelentkezik.
 Álom volt csak, képzelet,
 Oly kedvező volt a helyzet,
 És a vége mégis ez lett,
 S így minden kútba esett.

BELISA Azt hittem, hogy nem a lányom,
 Én kellenék önnek jobban.

KAPITÁNY Nem, Belisa.

BELISA Boldog voltam...
 És vagyok is, hogy ezt látom...
 Fenisa, ő rád pályázik.

FENISA *(félre)*
 Hittem én valamiben,
 Boldog is volt a szívem
 Mind e szörnyű csalódásig.
 Ámde minthogy ily csalóka
 Volt e szép hit maga is,
 Álnok, csalfa és hamis,
 Édes álmok árulója,
 Mely megréfált ily kegyetlen,
 Maradjon hát álom, én meg
 Többé szebbet nem remélek,
 Hit nem csal meg többé engem.
(Fenn Belisához.)
 Majdnem biztos voltam abban,
 Hogy mátkája te leszel.

BELISA Engem ő már nem vesz el;
 Lányom, szégyenben maradtam.

FENISA Ó, édes szerelmi álmok!
 Ábrándoztam rólatok,
 S csúful megréfáltatok!
 Minden álom balga s álnok!

BELISA Lányom, szégyenben maradtam
 Házassági terveimmel;
 Ifjúságod gyújtja így fel,
 S nem kell vén, hol fiatal van.
 Győztél, de azért ésnél légy,
 S mindazt, ami történt, értsd meg.

FENISA Míg vén korban győz az érdek,
 Ifjan fő a báj s a szépség.
 Mert ti, öregek, kik egykor
 Élveztetek eleget,

Élveznétek, míg lehet,
Mert oly kapzsi az öregkor.
Jólét, pénz és ízes éték,
Lustálkodás... s kell-e több?
Kell, mert ifjú gyönyörök
Ízeit is szeretnétek.
Méltatlan lenne, hogy én ne
Fogadjak most szót neked,
S mert fáradt vagyok s beteg,
S számítok a türelmére,
Egy hónapot kérj te tőle,
Míg ügyeim rendezem.

BELISA Elintézem ügyesen,
Hálás lehetsz már előre.
(A kapitányhoz lép, hogy beszéljen vele.)

FENISA Okos voltam, hogy őt férjül
Elfogadtam - egyelőre -,
Mert amiről nem tud ő se,
Minden egyéb erre épül.
Hogyha én most nemet mondok,
Megharagszik, s akkor, ó, jaj,
Nem szólhatok Lucindóval,
S elrontom az egész dolgot.
Apja kedvéért viszont
Járhat-kelhet örömet itt.

(Belisa és a kapitány kettesben beszélget.)

KAPITÁNY Nekem minden nagyon tetszik,
Mit a kedves lánya mond,
Semmi az a hónap, ez nem
Gát s szívem nem hűti le.
Hagyja, hogy szóljak vele.

FENISA *(félre)*
Szándékom szerint cselekszem!

KAPITÁNY Nem hangzott el soha még
Madridban, én drága szentem,
Oly határozat, amelyben
Volna ennyi bölcsesség.
Meggyőzött erényed engem,
Hogy bár nagyon fiatal
Vagy, az eszed bölcsre vall,
S felfogásod sem éretlen.
S mátol fogva, mert szeretnék
Egyenlő lenni veled,
Öröd és atyád leszek,
S jaj annak, ki ellened vét.
És ha Isten ad erőt,
Erényed bástyáinál

Ez a szürkülő szakáll
Lesz a lőrés és erőd.
S hogyha e deres fő mégsem
Válik ifjú díszedül
S kirívóan elvegyül
Az ezüst az aranyércben,
Akkor bőven megtetézem
Ajándékkal koromat.

FENISA Mint kiváló úr s lovag,
Hozzám ifjodtál egészen.
Nincs szükség hát alázatra,
Tied vagyok én.

KAPITÁNY Tied?

FENISA Talán ne tegezzelek?
Te! S ezt bárki meghallhatja!

KAPITÁNY Ismét új kegy! Teringettét!
Lenne ez csak Flandriában,
Tivornyáznánk mindahányan,
Mert én mindent latba vetnék!
Bajvívásban is részt vennék,
Bátrabban mindenkinél,
És ha lesz rá engedély,
Madrid sem látott ilyet még.

FENISA Kérlek szívből, ne háborgasd
Madridot ilyesmivel.

KAPITÁNY Lásd, mindenre ráveszel,
Megszelídítéd az ordast.
Ám ha nem te kérnél erre...

FENISA Szólnék pár szót, keveset.

KAPITÁNY Mindent adok s megteszek.

FENISA Éltessen az ég kegyelme.
(Halkan a kapitányhoz.)
Nem tudtam eddig, hogy fiad Lucindo,
Ifjú lovag, ki házad ajtaján
Gyakorta jár ki-be, s én látom innen.
Most mondta meg, hogy jöttél, jó anyám.
De minthogy ő fiad és én a mátkád
Vagyok s leszek, ha Isten is segít,
Hogy jó erőben örvendjek frigyünknek...

KAPITÁNY Ó, mily édes szavak, beszélj csak így,
Mert ajkad szegfű, melynek enyhe napja
Megolvasztja ősz fűrtjeim havát.

FENISA Nos, arra kérlek, fékezd szenvedélyét,
Hogy nyughasson s ne üldözzön tovább.

KAPITÁNY   Üldöz fiam?

FENISA   Ha ő, amint ez illik,
Ismerne mértéket s tudná, miként
Kell udvarolni egy tisztos leánynak,
Nem szólnék most s nem firtatnám e tényt,
Mert nem vagyok kényeskedő, sem álszent.

KAPITÁNY   S hogy üldöz ő?

FENISA   Ír balga levelet,
S ezt eljuttatja harmadik személlyel
Hozzám oly szesszel, mely sért módfelett.
Minden barátnőt felhasznál e célra,
S a furcsa az, hogy szíve bár lobog,
A házasságról említést se tett még.

KAPITÁNY   Bolond e fickó s ez galád dolog.
Bocsáss meg, kérlek, s hidd el, hogy ezentúl
Nem zaklat többé a pimasz.

FENISA   De ő
Fiam lesz nemsokára, s nem szeretném,
Ha vad haraggal rángatnád elő;
Te oly okos vagy, s érted majd a módját.

KAPITÁNY   Bízd rám, szerelmem, ezt. És óvjon ég!
Belisa, megjutalmazom Fenisát,
De úgy, hogy lelje benne örömét.
S nem kérek mást, csupán hogy áldjon Isten,
S hogy adj számomra, drágám, engedélyt,
Hogy látni téged bármikor jöhessek.

BELISA   Isten vele!

(A kapitány el.)

NYOLCADIK JELENET

Belisa, Fenisa

BELISA   Az ég ily nem remélt
Szerencsében s javukban részesített.

FENISA   Boldog vagy?

BELISA   Nem látod?

FENISA   Csak leplezed
A sérelmet, mely kínozt, már belülről.

BELISA   Hogy?

FENISA   Azt hitted, megkéri a kezét.

BELISA   Ez rágalom, gyere!

FENISA   *(félre)*
Édes Lucindóm,
Ha csalfa csínyem nem fogod te fel,
Okos nem vagy, s Madridban sem születél,
De hogyha érted, tüstént keresel,
És madridi vagy, s bölcsőbb mindeneknél.
(Elmennek.)

KILENCEDIK JELENET

Utca
Lucindo, Hernando

LUCINDO   Gavallérunk egyre késik.
HERNANDO   Majd kijön, csak légy nyugodt.
LUCINDO   Nyugton lennem szenvedés itt.
HERNANDO   Nagy ház ez, s a sok zugot,
Fülkét minden csöppke résig
Megmutatja a legénynek.
Két hét kell, míg szépszerével
Ennyi lyuk végére érnek.
Két napig sem bírnám én el,
Inkább gályán vénülnék meg.

LUCINDO   Hogyha e boldog legény
Evezhet most Gerardának
Gályájában könnyedén,
Rája írigy férfi vár csak
Szerte a part fövenyén.
Ó, Hernando, baj, hogy oly
Nőt szeretek, akinek
Nincs szíve és bármikor
Színlel, biztat, hízeleg,
S hüsebb, mint a kőszobor!

HERNANDO   Megszeretni nőszemélyt
Egyszerű, ha ő megért,
Ám ha szíved lángözön,
S béred mégis gúny s közöny.
Íly vágy torz és hője sért.

LUCINDO   Ő jön, s a hölgy letekint
Ablakából.

HERNANDO   Szép fiút
Kíván látni s méla kint.

TIZEDIK JELENET

*Doristeo Finardóval kilép Gerarda házából,
aki megjelenik az ablakban*

GERARDA *(félre)*
Lucindo! Ő jajgat úgy!

LUCINDO Meglásd, meggyötör megint!

DORISTEO Bájos, ugye?

FINARDO   Módfelett.
S hozzá oly udvarias!

DORISTEO Nézd e pompás termetet!

FINARDO *(félre Doristeóhoz)*
Nem Lucindo ez?

DORISTEO   De az!

FINARDO Úgy jön, mint ki fenyeget.

DORISTEO Úgy jön, mint kit szíve hajt,
Én tudom, hogy hasztalan.

GERARDA *(félre)*
Féltékeny! S egy felkavart
Szív, amelynek kínja van,
Az tud csak szeretni majd.
Így, hogy jobban felzaklassam,
Doristeóval társalgok,
S bár nincs vonzó e pasasban,
Úgy hálózom be a majmot,
Hogy emez is főjjön lassan.
Ah, lovagom!

LUCINDO   Én volnék ez?

GERARDA Nem önt hívom, hanem azt.

DORISTEO Engem, hölgyem?

GERARDA   Önt hát, édes!

LUCINDO Látod?

HERNANDO *(félre Lucindóhoz)*
Ez tán lelohaszt,
Mert e nő mindenre képes.

LUCINDO Keressünk oly ürügyet,
Mely vele azt hitetné el,
Hogy jönni más késztetett.

GERARDA *(Doristeóhoz)*
Sétálnék én még ma éjjel,
Jöjjön s jól jár módfelett!

DORISTEO   És hová megy?

GERARDA   A ligetbe.
Jöjjön értem.

DORISTEO   Itt leszek.

LUCINDO   Együtt mennek - enyelegve.

HERNANDO   Téged ugratnak ezek.
Kínlódsz csak; mi szükség erre?

DORISTEO   S még mit óhajt?

GERARDA   Semmit kedves.

DORISTEO   Isten önnel.

FINARDO   Minden rendben?

DORISTEO   Elmehetünk.

FINARDO   Pompás est lesz.

(Doristeo és Finardo el.)

TIZENEGYEDIK JELENET

Lucindo és Hernando az utcán, Gerarda az ablakban

LUCINDO   Rántsak kardot, mert bánt engem?
Nos, mit szólsz e jelenthez?
No de várjon! Istenemre,
Féltékennyé teszem őt,
S majd fellángol a szerelme,
Ha jól meggyötröm előbb;
Minthogy nem segít Isten se!

HERNANDO   S hogy hajtod ezt végre, gazdám?

LUCINDO   Szerzek egy nőt éjszakára,
Elviszem a parkba s aztán
Látni fogja ez a dáma,
Mint enyelgünk ott a padkán.

HERNANDO   S az ki lesz?

LUCINDO   Nem is sejtem még.

HERNANDO   Ráakadni most nehéz lesz.

LUCINDO   Nem fontos. - Egy női kelmét
Rád dobok...

HERNANDO   De akkor Rémes
Tyúknak hívhatsz.

LUCINDO   Nos, megtennéd?

HERNANDO   Megkerültél?

LUCINDO Mit számít ez?

HERNANDO Hát ha nagy legénybe botlok,
S nem lesz teketória?

LUCINDO Nem jársz rosszul, annyit mondok,
A többi csak szófia;
Odamégy most és egy másik
Nőcske után érdeklődöl.

HERNANDO Jó, de aztán meg ne szánd itt,
Mert ha hall egy másik nőről,
Féltékeny lesz s nem cicázik.
Ah, Gerarda, szép kisasszony!

GERARDA Hernando, te vagy?

HERNANDO Csak én.

GERARDA Kotródj!

HERNANDO Kell, hogy meghallgasson!

GERARDA Épp rád várok, szép legény!

HERNANDO Kérdésem van önhöz s az nyom.

GERARDA Mit kívánsz?

HERNANDO Kell tudnia,
Lakik-e itt a közelben
Egy lány: Stefánia?
Őt kellett volna követnem,
Egy bolondnak óhaja
Ez volt, de én önt csodálva
Elvesztettem a nyomát.

GERARDA Gazdád ezt jól kifundálta!
Mamlasz ő s ha vár reád,
Mondd meg neki, hogy Gerarda
Íly furfangon jól mulat.
(*Lucindóhoz.*)
Beltenebras mása-képe!
Meddig kergetsz álmokat?
Íly tettért bók jár cserébe;
Ejnye, jöjj, s mutasd magad!
Nagy hőst mímelsz, ámde hogyha
Meglátsz, reszket mindened.
Jól vigyázz a pulzusodra!
Jézus, lázas vagy, beteg!
Homlokod tüzel! Te szolga,
Hozz e szegény féltékenynek
Néhány korty narancslevet.

HERNANDO (*félre*)
Majom.

GERARDA   Az volt csak a terved,
Hogy én féltékeny legyek?

LUCINDO   Kínos ez.

HERNANDO   Itt pukkadok meg.
Költőt ismersz?

LUCINDO   S az miért kell?

HERNANDO   Hátha van gyilkos receptje
Kígyók ellen, mint e némbor,
S ráadásul szerezhette
Macskazenét is, hogy éjjel
Megbosszantsuk e boszorkányt.
Én rázom majd a kolompot,
Míg fel nem kel s nem rikolt ránk.
Lesz lepedő, s nyög, sikong sok
Nép, kezében fejsze, zord láng...
Istenemre!...

LUCINDO   Hallgass, balga!
Ó, Gerarda, szép szerelmem!

GERARDA   Hívtál? Pá! *(El.)*

LUCINDO   Itt hagysz magamra?
Ó hová még? Rád kell lelnem!
Kérlelhetem, meg se hallja!
S én áldom e szívtelent.

HERNANDO   Stefánia merre ment?

LUCINDO   Hallgatsz, galád!

HERNANDO   Van eszembe!
Mert a házba most lépett be.

LUCINDO   Szerelmem! Megöl e csend!

HERNANDO   Atyád jön.

LUCINDO   Még csak ez kellett!

TIZENKETTEDIK JELENET

A kapitány, Lucindo, Hernando

KAPITÁNY   Kereslek már reggel óta.

LUCINDO   Jól tudom, mi dúlja kedved.
Nemrég fogtál vallatóra,
S én elmondtam, mért kesergek.
Ámde tudd meg, jó atyám,
Szeretni az én koromban
Nem képtelenség talán,

Minthogy délceg alakom van,
S lángra gyújtott ez a lány.
Hogy személye kissé kétes...

KAPITÁNY   Mi az, hogy kétes? Bolond vagy?
Kígyónyelv, te! Nagy sértés ez!
Így róla fiam se szólhat!
Lába nyomába se léphetsz!

LUCINDO   Most éppen nagyon haragszom,
Féltékeny vagyok, hogy egy-két
Férfit szeret a kisasszony.

KAPITÁNY   Mit beszélsz? Mást is szeret még?
Szűzi pír s báj ég ez arcon!
Nem! Ez rágalom, galád!
Mondd meg akkor, kit tüntet ki?

LUCINDO   Téged is szeret tehát?

KAPITÁNY   Engem nem tudna szeretni?

LUCINDO   Ó, igen.

KAPITÁNY   Csak jár a szád.

LUCINDO   Inkább bánt, hogy ő kikezd
Hússzal is, oly léha nő.

KAPITÁNY   Te csak azért mondod ezt,
Róla, ki előkelő,
Mert félted, s ez nagy kereszt!
Istenemre, hogyha őt nem
Akarnám most nőül venni,
Pár kardvágást kapnál tőlem!

LUCINDO   Nőül vennéd? Hát szemernyi
Tisztesség sincs már e nőben?...

KAPITÁNY   Mit tudsz róla, mit fecsegsz te?

LUCINDO   Azt, hogy ő bájos lotyó csak.

KAPITÁNY   *(félre)*
Bolhát ültet a fülembé...
S az lett vége e sok szónak,
Hogy megingott nászom terve.
Mint amikor valaki
Tükröt tart elénk, hogy abban
Lássuk azt, mi távoli,
Úgy leptek meg irgalmatlan,
Bár ostoba szavai.
Most rögtön hozzámegyek,
S elmondom, jaj, amiken
Töprenghetek eleget. *(El.)*

HERNANDO   Mit szólsz ehhez?

LUCINDO   A szívem
                                           Érte szúrom át! Te meg
                                           Rugdald kapuját.

HERNANDO   Várj! Hallgass!

LUCINDO   Jöjj ki, Gerarda, te aljas!

HERNANDO   Légy finom, hisz ő oly drága.

TIZENHARMADIK JELENET

Gerarda, Lucindo, Hernando

GERARDA   Te zörgetsz itt, félnadrágja?

LUCINDO   Nem tudom, rám mivel hathatsz,
                                  Hogy azonnal meg nem öllek?

GERARDA   Micsoda új mese ez?

LUCINDO   Igaz, céda, hogy belőled
                                  Atyám felesége lesz?

GERARDA   Süss ki még előkelőbbet!
                                  Ámde hogyha mindenáron
                                  Ürügy kell, hogy láss esetleg,
                                  Jobbat eszelj ki, barátom.

LUCINDO   Mért van az, hogy kezem reszket,
                                  S kardomat beléd nem vágom?
                                  Nem láttad itt az apámat?
                                  Ő mondta el, ó kegyetlen,
                                  Hogy legvégül kiköt nálad,
                                  Nőül vesz s így megöl engem.

GERARDA   Sose láttam őt, s csodállak,
                                  Hogy kitalálsz ily zöldséget,
                                  Csak hogy szólj hozzám, pimasz.

HERNANDO   Kérem hölgyem, ő nem vétett,
                                  Mert amit mond, színigaz.

GERARDA   Halkabban szólj, s légy szerényebb.

HERNANDO   Mért hallgassak? Az igazság
                                  Hangos, de a hazug hallgat,
                                  Vagy suttog, hogy rajt ne kapják.

GERARDA   Meglep, hogy ily arcátlan vagy.

LUCINDO   Engem, hogy ez mit sem hat rád.
                                  Mikor beszéltél apámmal?
                                  Mikor láttad?

GERARDA   E bolondság,
                                  Lucindo, valóban rád vall.

LUCINDO   Lehetséges, hogy befönták
                       Őt szavaid, s mit se lát, hall?
                       Ördögök vagytok ti, nők!

GERARDA   S angyalok a férfiak!
                       Megvallani nincs erőd,
                       Hogy a szíved megszakad,
                       Mert más járt itt már előbb?
                       Sért közönyöm s kitaláltad
                       Apádról e szép mesét.

LUCINDO   Hozzád a szent házasságnak
                       Terhe nem is illenék;
                       Hidd el, engem bánthanál csak!
                       Élj kétezer esztendőig
                       Az öreggel, ki miatt
                       Szívem eztán emésztődik,
                       Míg valóban megszakad.
                       Kelepcébe esett ő itt,
                       S mondd, számomra lehet-e
                       Szörnyűbb és borzalmasabb,
                       Mint látni, hogy ősz feje
                       Fölött sütsz, mintha a nap
                       Havas szirtre tűzne le?
                       Látni, hogy egy vén test mellett
                       Ott fekszik egy szép, kecses nő,
                       Kinek a tél fagya kellett!
                       Ő meg csak madárijesztő,
                       Nyári hőben furcsa szerzet!
                       Isten veled, mostohám!
                       Mebánod még, hogy mint férjet
                       Folyton látod ezután,
                       S ajkam csak kezedhez érhet,
                       Ő meg szájon csókol ám!
                       Rosszul választottál, hidd el!

GERARDA   Mondd, igaz, mi feldúl téged,
                       Vagy harcolsz rémképeiddel?

HERNANDO   Bárcsak rémképek lennének!

GERARDA   Ebből tudom, hinni mit kell!
                       Meghallottad, hogy a park
                       Esti sétám célja lett,
                       S jöttél, hogy ezt megzavard.
                       Csakhogy én kocsin megyek,
                       S lesz, ki zeng pár régi dalt.
                       Te meg zörgess, ha van kedved,
                       Stefánia ajtaján.

LUCINDO   Megöllek!

GERARDA   Nem ijedek meg! *(El.)*

TIZENNEGYEDIK JELENET

Lucindo, Hernando

HERNANDO   Eltűnt.

LUCINDO   Förtelmes leány!
Szerelmes szívem be szenved!
Nyisd ki ajtód, édes lelkem!
(Hernandóhoz.)
Leskelődj e kulcslyukon,
Szolgálója meg ne lepjen.

HERNANDO   Megbabonázott nagyon!

LUCINDO   Biztos, hogy ő öl meg engem!

HERNANDO   Vén atyádat megkeverte,
Csak azért, hogy meggyötörjön.

LUCINDO   Atyám könnyelmű, s e cefre
Vonzóbb bárkinél e földön,
S fájón is kell a szerelme.

TIZENÖTÖDIK JELENET

A kapitány, előbbiek

KAPITÁNY   Még mindig itt ácsorogtok?

LUCINDO   Téged, uram, meglep ez?
Hogyha e nő, kit imádok,
Életednek párja lesz,
Nagy csoda, hogy elbúcsúzom
Házától búsongva én,
Mert holnap már te, de még ma
Én vagyok itt a legény?

KAPITÁNY   Azt hiszem, hogy megbomoltál.
Mindenféle rágalmakkal
Illeted szép Fenisámat,
Őt, ki édes, tiszta angyal.
Elmondtam, hogy mit fecsegtél,
S majdnem faképnél hagyott.
Szerencse, hogy oly szemérmes,
S így nem történt baj nagyobb.
Nincs nemesebb hölgy annál, ki
Anyád lesz.

LUCINDO   Kiről beszélsz hát?

KAPITÁNY   Fenisáról!

LUCINDO	Jellemző rád! Fenisa, uram, leány, És akiről én beszélek, Gerarda, a kurtizán. S éppen ő lakik e házban.
KAPITÁNY	Mi köze e Gerardának Fenisához?
LUCINDO	Itt méléztam, Mikor rám törtél, atyám, S dorgáltál, hogy vágyó szívvel Járkálok egy hölgy után.
KAPITÁNY	Másban sántikáltok ti, Szolgáddal, e jó pipával.
HERNANDO	Biztos megint csínyre gondolsz. Mert kétkedni sose átal, Bármily derék egy öreg.
KAPITÁNY	Nos, Fenisát szereted? Tagadod?
LUCINDO	Hogy én Fenisát?
KAPITÁNY	Szóval nincs hozzá közöd, S még csak nem is üldözöd Kerítőkkal, levélkéekkel? Most mondta, hogy tegnap éjjel Rácsos ablaka alatt Suttogtál lágy szavakat, S ez már vallomással ér fel.
LUCINDO	Levélkéket? Kerítőket? S rácson át környeztem őt meg? Hernando...
KAPITÁNY	Csak ily tanúd van? Nyelve, szeme oly hamis, Hogy hazug a lelke is, S lódít mindig nyomorultan. Éppen ezért halld szavam: Úgy éljek, hogy ha még egyszer Arra jársz s ilyet cselekszel, S ablakán, bár rácsa van, Bekukkantasz, akkor értsd meg, Házamat elhagyod végleg!
LUCINDO	Hallgass meg!
KAPITÁNY	Ne szólj! Elég!
LUCINDO	Egyetlen szót ejtenék.
KAPITÁNY	S az mi legyen?

KAPITÁNY   S vigyázz! (*El.*)

Lucindo, Hernando

LUCINDO   Nem vesztek semmit, valóban,
Mert e szép hölgy, akiben
Annyi jó s elbájoló van,
S nemcsak élénk értelem,
Szív is, amely enyhet ad csak;

Megacélozza szívem,
Hogy Gerardán bosszut álljak.
Menjünk hozzá még ma éjjel,
És ha igaz, hogy ily módon
Hív oda, amint hiszed,
Akkor nem történt ez ódon
Földgolyón furcsább eset.

HERNANDO Fontos, hogy beléd szeressen,
Mert először ezt a cefrét
Könnyűszerrel elfelednéd,
Aztán az se volna jó, ha
Vén atyád megházasodna.
Mert ha éppen ez a vágya,
Énszerintem jobban járna
Tisztos anyjával, kiről csak
Szépet és jót tud a fáma.

LUCINDO Hogyha ő szeret, nagy ég,
Új nadrágot kapsz s zekét.

HERNANDO Ideadhatod ma még.

LUCINDO Mert e nőt, ki oly eszes, hogy
Két tapasztalt öreget
Lóvá tesz és megszeret
Oly férfiút, akinek
Arcát alig nézte meg,
S azt, mit gondolt, furcsa, csalfa
Csellel neki tudtul adta,
Íly édes nőről mit mondjak?
Hívd *furfangos menyasszonynak!*

MÁSODIK FELVONÁS

A Szent Jeromos sétány. - Éjszaka van

ELSŐ JELENET

*Doristeo és Finardo éjszakai ruhában, Gerarda kalapban
s rövid fátyolköntösben, Liseo, Fabio*

DORISTEO   Hűs az éj!

FINARDO   Oly kellemes.

GERARDA   Mennyi forrás, tiszta csermely!

DORISTEO   Nincs hazánkban kedvesebb hely,
Mely e parkkal versenyez.

GERARDA   Mily bájos kutak!

DORISTEO   Csobognak.

GERARDA   S lágyan gyöngyözik vizük.

DORISTEO   S árad szerte mindenütt
Lágy szellője e haboknak.
Boldog vagy, hogy eljöttél hát?

GERARDA   Mindig jó lennem veled.

DORISTEO   Üljünk le.

FINARDO   Csodás liget.

DORISTEO   Élvezzük dús ajándékát.
Hangoljanak a zenészek?

LISEO   Egyik húrom meglazult.

GERARDA   Kár.

DORISTEO   Húzd fel jól azt a húrt.

FABIO   Kezdjük végre?

DORISTEO   Jó, kezdjétek.

FABIO   Mit daloljunk?

DORISTEO   Hát Lope
Egyik édes-bús dalát.

LISEO   Azt, mely sóhaj s csupa vágy.

FINARDO   Éppen jól illik ide.

ZENÉSZEK

(játszanak és énekelnek)
Látva bájod, kedvesem,
Sóhajtok szerelmesen,
Ám ha tőlem messzi vagy,
Sóhajtok magam miatt.
Hogyha látlak, két szemem
Boldog s csillog szüntelen,
Ám ha tiéd zord velem,
Nem vigasztal semmi sem,
Sóhajtok s ha messzi vagy,
Sóhajtok magam miatt.

MÁSODIK JELENET

Lucindo, Hernando, előbbiek

LUCINDO *(félre Hernandóhoz)*
Mondták, hogy dalos legények
Kísérik majd őket el.

HERNANDO Itt több férfi énekel.

LUCINDO S hozzá nem is rossz az ének.

HERNANDO Abbahagyták, mint madárcák,
Mikor ember közeleg.

LUCINDO Menj hozzájuk közelebb.

HERNANDO Baj lesz ebből, ne kívánd hát!

LUCINDO Tréfa ez, s ha Fenisához
Nem mehetünk még, előbb
Bosszantsuk meg ezt a nőt.

HERNANDO Féltékeny vagy, hát tréfálkozz;
Sír az igaz szerelem.
Várj, megnézem sétálgatva.

LUCINDO Várlak.

(Hernando köpenyébe burkolózva elhalad az ülő csoport előtt, majd visszafordulva visszatér gazdájához.)

FINARDO Mit bámul e balga
Tökölkő? Mily szemtelen!

DORISTEO Valamit elveszthetett,
S azt keresi itt a parkban.

GERARDA Énekelj magad, de halkán.

LISEO Jó.

GERARDA S ne pengesd hangszered.

HERNANDO *(félre gazdájához)*
Ráismerek a hangjáról.

LUCINDO Gerarda az?

HERNANDO Nem kétséges.

LUCINDO Jaj!

HERNANDO Miféle gyöngesség ez?

LUCINDO És amaz?

HERNANDO Ha nem látnád jól:
Ő a lovag.

LUCINDO Jaj nekem!

HERNANDO Nő jajgat így, aki szül.

LUCINDO Itt hagylak, s én egyedül
Megyek oda.

HERNANDO Esztelen!
Fölismernek rögtön téged.

LUCINDO Mondd, ölében ül?

HERNANDO S hogyan!

LUCINDO Két szemem csak arra van,
Hogy kint faljon, mely mar, éget.
Ó, szörnyű méreg, amely
Életem hamar kioltod,
Mert öl minden cseppnyi kortyod,
Mit szemem mohón lenyel!
Jaj, miért is jöttünk ide?

HERNANDO Menjünk innen, azt javaslom.
Az az angyali kisasszony
Vár ránk, beszélj övele.

LUCINDO Milyen angyal?

HERNANDO Hát Fenisa.

LUCINDO Angyalokkal most nincs kedvem
Társalogni.

HERNANDO Tévedsz ebben.
Ő szeret s ez szóra bírna.

LUCINDO Ő ráér, ha oly hű és jó!
Első szerelme vagyok!
Engem éppúgy várhat ott,
Mint Leandert ama Héró.
Ámde ez a céda lány itt,
Aki más ölébe ül,
Összetör kegyetlenül,

Hogyha nézem még sokáig.
Itt a ruha?

HERNANDO   Itt van, persze.

LUCINDO   Vedd fel.

HERNANDO   És ha gyanut fogna?

LUCINDO   Eltakar a hosszú szoknya.

HERNANDO   Én nő leszek! Szép menyecske!

LUCINDO   Menj, és itt a sűrű fáknál
Öltözz át hamar leánynak.

HERNANDO   Megteszem, csak meg ne bánjad...

LUCINDO   Menj, fajankó!

HERNANDO   Jó, de várjál,
S bajban se felejtsd el ezt:
Hogyha már megtettél nőnek,
Védj ám, s azon se lepődj meg,
Ha hasacska nőni kezd. *(El.)*

HARMADIK JELENET

Lucindo Gerardától távol áll; Doristeo, Finardo, Liseo és Fabio ül

LUCINDO   Szerelmen nem segít a lelemény sem!
Az ész nem gyógyít fájdalmas sebet,
S habár a hűlt szív szikrát rejteget,
Hamvát hiába szítod fel, hogy égjen.
Féltékenység, harag még észrevétlen
Elringat tán, hogy kínodat feledd;
De tudsz-e oly fás lenni és hideg,
Hogy hús maradj e féltő szenvedélyben?
Ó, féltékenység! Bölcsen mondanak
A szerelem gondjának, szűnyogának,
Fojtó füstjéből kelsz életre csak.
Mit számít, hogyha elringat a bánat
Egy únt férfit, ha kegyetlen szavak
Fölrázzák, bárha szíve egyre bágyad?

NEGYEDIK JELENET

*Hernando fejkendővel és szoknyának viselt köpenyben;
Lucindo a szín előterében: Gerarda, Doristeo, Finardo, Fabio és Liseo*

HERNANDO   *(félre Lucindóhoz)*
Jól festek? Mondd meg őszintén.

LUCINDO Oly jól, hogy sikert remélek.

HERNANDO És a szoknya? Vonz-e téged?

LUCINDO Pompás.

HERNANDO És a kendő?

LUCINDO Szintén.

HERNANDO Nem vagyok kíváncsi?

LUCINDO Hát...

HERNANDO E sok gönc lángra gyújt?

LUCINDO Jöjj már!

HERNANDO Meglásd, tébolyult
Szerelmed még bajba hoz.
(Az öt személyhez közelednek.)

DORISTEO Mintha egy úr közeledne
Dámájával mifelénk.

GERARDA Hozza kecses hölgyeként!
S mily pompás rajta a kelme!

DORISTEO Hogy?

GERARDA S szaga is szédítő.

DORISTEO Jól kikente ez magát.

FINARDO Könnyen lerí legalább,
Hogy...

DORISTEO Mi?

FINARDO Éji lepke ő.

DORISTEO Mellette foglal helyet.

GERARDA S hozzá gyorsan s felhevülve.

FINARDO Az, hogy éppen melléd ült le,
Számára fontos lehet.

LUCINDO *(Hernandóhoz)*
Szép Stefániám, szivem,
Kellemes az éj e parkban?

HERNANDO *(női hangon)*
Rossz voltam s meggondolatlan,
Hogy néném nem jött velem.
De én bízom vakon önben,
S amit kíván, azt teszem meg.

LUCINDO Urak, miért nem énekelnek?

HERNANDO *(női hangon)*
Abbahagyták, hogy én jöttem?

GERARDA *(félre)*
 Lucindo ez, ah, tudom már!
 És szereti ezt a lányt!
 Nyilván ő az, ki iránt
 Érdeklődött ablakomnál.
 Színleltem csak a közönyt,
 Játszottam csak a gonoszt,
 Álnok voltam, ámde most
 Látva őt, a vér elönt.
 Megleckéztet a betyár,
 Törével most visszavág,
 Így bosszúlja meg magát.

HERNANDO *(félre Lucindóhoz)*
 Nézd, a penész eszi már?
 Jól enyelgek? Jó ez így?

LUCINDO Láthatod, hogy mérgelődik.

GERARDA *(félre)*
 (Szenvedélyes ez a nő itt,
 S ő oda se hederít!)
 Doristeo, légy oly angyal,
 Hozz vizet, hogy szomjam oltsam.

DORISTEO Máris megyek, s bárha gyorsan
 Visszatérek az itallal,
 Távollétemet ne érezd,
 Ők zenéljenek neked.

GERARDA Egyedül mégy? Féltelek.

FINARDO Elkísérjem?

GERARDA Jól tennéd ezt.
 Itt mi vagyunk elegenden.

FINARDO Menjünk hát.

DORISTEO Gyerünk.

FINARDO Ég áldjon!

(Doristeo és Finardo el.)

ÖTÖDIK JELENET

Gerarda, Lucindo, Hernando, a zenészek)

GERARDA *(félre)*
 Látnom kell őt bármi áron,
 S túl sok itt az idegen.

LISEO Énekeljünk?

GERARDA Csöndre vágyom.
Hadd maradjak magam itt.

FABIO *(félre Liseóhoz)*
Biztosan vár valakit.

LISEO Túlادott a két barátón.

FABIO Ne zavarjuk őt tovább hát.

LISEO Jöjj, Fabio, így a jobb!

(A zenészek elmennek.)

HATODIK JELENET

Lucindo, Gerarda, Hernando

GERARDA Asszonyom!

HERNANDO *(női hangon)*
Ez én vagyok?

GERARDA Látni szeretném magácskát.

HERNANDO Látni engem? És miért?

GERARDA Ön szomszédom, úgy tudom.

HERNANDO Nagy csapás ez, Jézusom!

GERARDA Oly baj ez? Ön félreért!

HERNANDO Túlságosan nagy meleg van,
Lucindóm, gyerünk talán.

LUCINDO Lazíts kissé e ruhán,
S mozogj kissé szabadabban.
S fedd fel magad végre már,
Lássa e hölgy, hogy mily szép a
Legközelebbi szomszédja,
Kit az udvar is csodál.
Leplezd le izzó szemed, mely
Vágyat s irigységet ébreszt.

HERNANDO Bús vagyok én, s jaj, ne kérd ezt,
Szemem könnye, mint a tenger,
Árad folyvást egy Gerarda
Nevű undok nő miatt,
Kit kecsesnek mondanak.

LUCINDO Boldogságod ő zavarja?
Hidd el, drágám, álmodol.
Hogyha én ily nőt szeretnék,
Jöjjön rám olyan betegség,
Melyre nincsen ír sehol!
Ne legyen több gyönyöröm

Karjaid között, se nászom,
Mikor szobádba bemászom,
Hogyha én őt becsülöm.
Isten sújtson bármikép!
S csókosan ez édes ajkon
Szájam többé ne tapadjon,
Hogyha e nő tetszenék!
S hogyha őt látni kívánnám,
Légy te hozzám mostoha,
S hitvesem se légy soha!

GERARDA *(félre)*
Meddig tűrjem ezt, te ármány!

HERNANDO Átkozódni cseppet sem szép!

GERARDA Érjen utol átka engem,
Mintsem hogy ezt elviseljem.
Feldúl ennyi esztelenség!

HERNANDO Mondják, jársz e nő után,
Ezért vagyok olyan sápadt.

LUCINDO Lepje pír el szép orcádat,
Mert én rád vágyom csupán.

GERARDA Ebből nem eszel, nem ám!
(Rátámad Hernandóra.)

LUCINDO Hogy lehetsz ily nevetlen?

HERNANDO Stefániát bántja! Engem!

GERARDA Vessz meg, szép Stefániám!

LUCINDO Hagyd, Gerarda!

HERNANDO Bánt ilyen
Finom nőt, mint én vagyok!

GERARDA Pusztulj!

LUCINDO Ez, Gerarda, sok!
Menj!

HERNANDO Megöl ez esztelen! *(El.)*

HETEDIK JELENET

Lucindo, Gerarda

GERARDA Ki ez a nő, nyomorultja?

LUCINDO Oly nő, aki eped értem.
S tévedtél, hogy oly idétlen
Voltál hozzá, mit se tudva,

Mert e hölgy nagyúri dáma,
S ráfizetsz még e pofonra.

GERARDA Hulljon fejem bár a porba,
Több rossz nem jön már utána!
Hagyd, hogy menjek!

LUCINDO Néhány szót még!
Annak, aki megvet engem,
Nincs joga, hogy úgy kezeljen,
Mintha a kutyája volnék.

GERARDA Én megvetlek, mindenem?

LUCINDO Mindened vagyok?

GERARDA Te drága!
Hűvös közönyt szimulálva,
Rád vágytam csak szüntelen.
Én Doristeót vetem meg.
Lucindo, te vagy az álomom:
S szívem újból felajánlom.

LUCINDO Mit látok? Nincs szíve ennek!

GERARDA És hogy érezd, mint imádlak,
Jöjj hozzám, s szeretni foglak.

LUCINDO Korbács kell az asszonyoknak,
Mert mind olyan, mint az állat.
De most vége, s mérgeződhetsz!
Csak Stefániát imádom!

GERARDA Mért hagysz most el, drágaságom?

LUCINDO Itt az éj, s a te időd ez.

GERARDA Jöjj velem ki otthonomba.

LUCINDO Nincs orvosság erre!

GERARDA Rémes!

LUCINDO Doristeo a tiéd lesz,
Derekad majd ő átfonja.

GERARDA *(letérdel)*
Térden állva kérlek én,
Jöjj hozzám s ott fölfedem,
Miért voltam oly szívtelen,
Miért voltam hozzád kemény.
Féltékenység volt oka,
S jaj, most sírok és sóhajtok,
Jöjj s ne légy oly büszke zsarnok!

LUCINDO Szeretted hát valaha?

GERARDA Te voltál a szemem fénye.

LUCINDO Életedbe kerül az, ha...

NYOLCADIK JELENET

Hernando, már a saját ruhájában; előbbieik

HERNANDO   Kit szántak itt áldozatra?

LUCINDO   ...újabb kín és bánat érne.

HERNANDO   *(félre)*
Hogyha Lucindo a karddal
Bosszút akar állni rajta,
S csak döfést vár már Gerarda,
Én leszek a mentőangyal!
(Lucindóhoz)
Mi történt, uram?

LUCINDO   De jókor
Jöttél, szolgám; ezer hála!

HERNANDO   Kereslek vagy két órája,
S féltem már, hogy elkallódom,
Mert e hölgyről megtudták, hogy
Nincsen otthon.

LUCINDO   Ez a másik.

HERNANDO   Nem Stefánia e lány itt?

LUCINDO   Hulltak a mennykőcsapások!

HERNANDO   Ez Gerarda?

LUCINDO   Jól megnézd őt.

HERNANDO   Hagyd itt, mert azt mondják rólad,
Stefániát elraboltad.

LUCINDO   Gerarda, beszélünk később.

GERARDA   Hallgass meg hát!

LUCINDO   Soha!

GERARDA   Jöjj el!

HERNANDO   *(félre Lucindóhoz)*
Jól csináltad! Ez derék!

LUCINDO   Tudni, hogy szeretsz, elég.
Bosszút álltam. - Kárörömmel!
(Mindketten elmennek.)

KILENCEDIK JELENET

Doristeo, Finardo, Gerarda

DORISTEO Mit se hoztunk. Éjszakára
Minden bolt s üzlet becsuk.

FINARDO Majd berugtunk egy kaput.

GERARDA Fárasztottalak hiába.

DORISTEO Egyedül vagy?

GERARDA Egyedül.

DORISTEO S a zenészek?

GERARDA Elmentek már.

FINARDO Semmit sem kaptunk, milyen kár!
Madridban megszegyenül
Könnyen az, ki nem vív éjjel
Harci vértben, hanem inkább
Inna egy kis bort, pálinkát
Jó kaláccsal, süteménnyel!

GERARDA Ezzel már elkéstem,
Rosszul érzem magam.

DORISTEO Akkor
Meghűltél e fuvalattól.

GERARDA Jobban árt e nagy meleg.

DORISTEO *(Finardóhoz)*
Értesz a csillagos éghez?

FINARDO Azt tudom, hogy kocsink bőven
Lesz hajnalra.

DORISTEO S felkelőben
Van a nap, már újra fényes.
Menjünk, te meg bujj az ágyba.

FINARDO Sápadt vagy, jöjj, vár a hintó.

GERARDA *(félre)*
Mennél hűvösebb Lucindo,
Annál jobban vágyom rája.

(Elmennek.)

TIZEDIK JELENET

*Utca
Lucindo és Hernando*

HERNANDO   Oly boldognak látszol, hogy azt hiszem,
Eszedbe sem jut már a drága dajna.

LUCINDO   Kérlek, ne tréfálkozz.

HERNANDO   Ki tett ilyen
Csodát veled, mely lelked felkavarta?

LUCINDO   A megnyugtató érzés, hogy szeret.
S áldott legyen a csel s a ritka ötlet,
Az éji park s női köpenyeg,
A kín...

HERNANDO   És őt, ki édes, csacska nőd lett,
Szegény Stefániát ne áldja ég?
Tekintve, hogy Gerarda karmait
Még érzi, s arca a pofontól ég!

LUCINDO   Kinyílt az ablak, vár rám, ő van itt!

TIZENNEGYEDIK JELENET

Fenisa az ablakban: előbbiek

FENISA   Ah, uram!

LUCINDO   Ki az, ki rám szól?

FENISA   Egy nő. Jöjjön közelebb.

HERNANDO   Ez csak Fenisa lehet,
Nyilván most bújt ki az ágyból.

FENISA   Mondja meg a nevét nyiltan,
Mielőtt beszélni kezdek.

LUCINDO   Örökdj, maradj végre veszteg.

HERNANDO   Mindenki alszik Madridban,
Még Gonzalo is, pedig vén.

LUCINDO   Lucindo vagyok, señora,
S vádolom az első szóra,
S hogy ez bók csak, alig hinném.
Tudja, hogy én Bernardónak
Vagyok fia?

FENISA   Hogyne tudnám.

LUCINDO   S láttam önt itt, vagy az utcán?
Udvaroltam s unszólólag
Kegyeiért esdekeltem?
Írtam ezer levelet?
S tisztességét sértve meg,
Rácsán csüngtem szerelmemben?
Fölvertem, itt csapva zajt,
S közvetítőkkal zavartam?

FENISA   Ne bosszankodjék szokatlan
Cselemen, mit szív sugallt.
Nem üldözött szerelmével,
Nem zörgetett rácsomon,
S oly panaszra sincs okom,
Mit szívesen viselnék el.
Levelet sem írt nekem még,
Senki sem beszélt önért,
S mégis tudtam, hogy megért,
S eljön, hogy megismerkedjék
Énvelem, ki itt bezárva
Így érhettem el e célt.
Engem vágyam ösztökélt,
Önt viszont a bátorsága.
Atyja kezemet megkérte,
Ámde én önnek születtem,
S egyszer talán mind a ketten
Istent buzgón áldjuk érte.
S nem bolondság, hogy neki
Szántam e torz szerepet,
Atyja józan és öreg,
S önt, akár én, szereti.
Az, hogy idejött s meghallgat,
Arra jó, hogy ezt közöljem,
S kérem önt, mert bízom önben,
Köszönje meg e bizalmat.
És ha külsóm s vagyonunk tán
Megfelel - bár önt jobb asszony
Illetí meg...

LUCINDO   Ne árasszon
El több keggel itt az utcán!
Minden szó, mit mond, olyan,
Mint a mag, mit boldog órán
Égi kéz lelkünkbe szór tán,
És az rögtön megfogán.
Szerencsémnek tartom, kedves,
Hogy ennyire tetszem önnek,
Mert ön érdemelne többet,
S önt bírni, ez túl nagy kegy lesz.
Áldott a nap, melyen én
Önt a téren észrevettem,

Ott ébredt a vágy föl bennem,
S el nem nyugszik könnyedén.
Mindazt, amit atyám mondott,
Gyarló, szerény értelemmel
Nem foghattam hirtelen fel,
S később jöttem rá csak, hogy jobb
Nem vitázni, hanem gyorsan
Tisztázni a helyzetet.

FENISA   S vágyam így ismerte meg.

LUCINDO   S vágyam, hogy ezt viszonozzam.
Sőt, minthogy így adós lettem,
Ráadást is fizetek.
Ám ha atyám e frigyét
Sürgeti, mert türelmetlen,
Mihez kezdek akkor én?

FENISA   Nem ér célt ő egyhamar,
S elvégre, ki fiatal,
Az van soron s nem a vén.
Nem tudja ön, mit mer egy nő,
Aki nemes célra tör.

LUCINDO   Eszével ön elbűvöl!
Csele szinte meghökkentő,
Férfi sem talál ki jobbat.

FENISA   Pedig ez még csak a kezdet.

LUCINDO   Ily nőt találón neveznek
El: *furfangos menyasszonynak*.

FENISA   Atyja megbocsátja tán,
Hogy általa - tudtán kívül -
Azt adhatom önnek hírül,
Mit nem tudhat az anyám.
Hogyha önnel elcsevegnék,
Akkor önt lecsépülöm,
S ebből máris érti ön,
Forrón áhítom szerelmét.
Résen legyen hát, ha szidnám,
S fejtse meg, mit üzenek.

LUCINDO   Úrnőm bírja szívemet,
S bízhat ezentúl bármit rám.

FENISA   Így megtudja, mik történnek
Házunkban e rács megett,
S mikor atyja engemet
Nőül venne, mit sem ért meg,
Mert mire ő észbe kap,
Házások leszünk mi rég.

LUCINDO   Bár rejtve maradna még
Célunk, míg eljő e nap.
S rendelkezék velem bátran,
Mert ön okos módfelett.

FENISA   Elmondom hát tervemet,
Melyet írként kifundáltam.
Atyját megkérem, hogy önt
Küldje hozzám, hogy megáldjam,
Így járkálhat majd e házban,
S még jó anyám se dühöng.
S bízzék bennem, érdemes,
Vagy térítsen észre menten.

LUCINDO   Önnek adtam már a lelkem,
S vak bizalmam jele ez.
Őt kérdje, ha neki hisz.

HERNANDO   Jó uram, a hajnal pírját
Köszöntik már a pacsirták,
S magasan a Vénusz is.
Itt e kalmár házában meg
Egy fürjecske pitypalattyol,
Megértheted e sok zajból,
Hogy búcsúzz, mert földerengett.

FENISA   Menj, szerelmem, itt a reggel,
S baj lesz, ha anyám itt lep meg.

LUCINDO   Kérj atyámtól engedelmet,
Hogy jöhessek.

HERNANDO   A nap felkel.

LUCINDO   Adj valami csekélységet,
Hogy majd azzal feküdjem le.

FENISA   Magam adnám, ha lehetne.

HERNANDO   Hagyjátok már abba, kérlek.

FENISA   Itt egy szalag.
(Egy selyemszalagot dob neki.)

LUCINDO   Hogy köszönjem?

FENISA   Szítsa vágyad.

HERNANDO   Nyilván használ.

LUCINDO   Minden vágyam nálad van már.

FENISA   Ég veled!
(Visszahúzódik.)

TIZENKETTEDIK JELENET

Lucindo, Hernando

LUCINDO Elment?
HERNANDO Nem könnyen!
LUCINDO Mily szerencse!
HERNANDO Hogy szerelmes
Lettél bele rögtön?
LUCINDO Úgy van.
HERNANDO És Gerarda?
LUCINDO Már meguntam.
HERNANDO Hogyan?
LUCINDO Úgy, hogy sokkal szebb ez.
S csillog élénk szellemével.
HERNANDO Vad spanyol vér s indulat!
LUCINDO Álmom ő, s e kis szalag
Ezer Gerardával ér fel!

(Elmennek.)

TIZENHARMADIK JELENET

Gerarda otthonának előcsarnoka

Gerarda, Doristeo

DORISTEO Miért vagy hozzám oly rideg?
Mondd meg már az igazat!
Férfi vagyok, akinek
Valótlan nem mondanak:
Lucindót te szereted?
GERARDA Azt hittem, hogy csöppet sem, de
Tegnap éjjel...
DORISTEO Vége már.
GERARDA Zordul nézett a szemembe,
S úgy unt, hogy ettől akár
Még a hó is lángot vetne.
Láttad azt a hölgyikét, ki
Mellé ült le a padon?
DORISTEO S Lucindo volt az a férfi,
Ki vele volt?
GERARDA Fájdalom!

DORISTEO   Úr az ilyesmit megérti.
Ah, Gerarda, féltékenység
Kínozt téged.

GERARDA   Meghalok.
Mert e kín, ha ellened vét,
S annál, mit elbírsz, nagyobb,
Legyőzi szived szerelmét.
Eltűnődve Lucindónak
Szavain, mit csak futólag
Mondott e nőcskének ő,
Megtudtam, hogy úrinő,
Kit nagyon félthetnek, óvnak,
Mert egy szolga - akkor este -
Stefániának nevezve
Rémülten futott utána,
Visszavinni otthonába.

DORISTEO   Engem sújt a balszerencse!
Bár szerencse is lehet!
Hogy hívják ez úrihölgyet?

GERARDA   Baj van? Mi történt veled?

DORISTEO   Mert ismerős név ütött meg,
S átkod rajtam ver sebet.

GERARDA   Stefániát mondtak ők.

DORISTEO   Stefániát?

GERARDA   Így hallottam.

DORISTEO   Megbűnhődik a ripők!
Ármánykodik otthonomban,
S téged is megsért előbb?

GERARDA   Nem értelek.

DORISTEO   Mert hugomnak
Stefánia a neve.

GERARDA   Ő az!

DORISTEO   S én meg se toroljak
Oly bűnt, mely sért ennyire,
S árulómód bemocskol csak?

GERARDA   Bosszuld meg magad keményen,
Csúnya folt ez így erényen!

DORISTEO   Meglakol most a svihák!
Mondtad, hogy Stefániát
Kísérgette a sötétben.
Becsületem elveszett!
Hah, jókor jöttél, Gerarda...

GERARDA   Meglepnek kissé ezek...

KAPITÁNY   Úgy jön ide, mint haza,
S azt is tudja már, ki várja.
Fulminato...

FULMINATO   Parancsára!

KAPITÁNY   Hívd ide a zászlóst rögtön!

FULMINATO   Megyek! *(El.)*

FENISA   *(félre)*
                                           Hogy ő idejöjjön,
                                           S szemem szemtől szembe lássa,
                                           Itt e házban, őt a drágát,
                                           Ez valóban kész csoda.

KAPITÁNY   *(félre)*
                                           Bár közömbös mosolya,
                                           Mégis bőszt e kívánság.
                                           Fiam ifjú, csupa hév még,
                                           S furcsállja majd, hogy nem ő e
                                           Tündéri szép lány kérője,
                                           Hanem csupán én, a vénség.
                                           Ki kétli, hogy csinosabb
                                           Nálam ő, s e leánykának
                                           Nyilván rossz érzése támad
                                           Roskattag korom miatt.
                                           Nem volt bölcös, de ő sürgette,
                                           Hogy fiamat idehívjam,
                                           S mihelyt megjön - már ez így van -
                                           Vénebbnek látszom mellette.
                                           Máris öl a féltékenység,
                                           Többé nem jön ő ide.

TIZENÖTÖDIK JELENET

Lucindo, Fulminato, Belisa, a kapitány, Fenisa

FULMINATO   Itt a zászlós úr, ime!

LUCINDO   *(félre)*
                                           (Áldanom kell a szerencsét,
                                           Hogy őt újból láthatom.)
                                           Uram...

KAPITÁNY   *(félre)*
                                           (Nagyobb kín nincs ennél.)
                                           Akár táncra perdülhetnél.

LUCINDO   Hogyan?

KAPITÁNY   Könnyed vagy s finom.

LUCINDO   Nem te hívtál imént?

KAPITÁNY	Csókolj kezet hát anyádnak!
LUCINDO	Hogyne...
KAPITÁNY	Ne ronts így rá!
LUCINDO	Várjak?...
FENISA	<i>(félre)</i> Jól kinevetem szegényt.
LUCINDO	Mint leendő anyám, kérem, Engedje, hogy meghatottan Szép kezét most megcsókoljam.
KAPITÁNY	Túlzott e bók mindenképpen! Elég, ha csak kéznek mondod, <i>Szép</i> jelzőre nincsen szükség!
LUCINDO	Szebb jelzőt is hozzáfűznék, Ékes a szája, hogyha boldog.
FENISA	Szép szavakhoz okos fő kell!
BELISA	Kedvét már ez is elrontja?
KAPITÁNY	Állj föl! Nem szeretem, hogyha Kezet csókolsz szép jelzőkkel.
BELISA	Hagyja őt, hisz nem tett rosszat, Kezet csókol az anyjának.
LUCINDO	Uram, minthogy az apám vagy, Nem célom, hogy bajt okozzak.
KAPITÁNY	Ne nevezd apádnak folyton!
LUCINDO	Egy fiatal nőt anyámnak Hívok, kit ez joggal bánthat, S baj, ha önt atyámnak mondom?
KAPITÁNY	Ott, hol nem számít a kor még, Jól hangzik az, hogy: atyám! Én azonban únom ám, Mert remete s pap se volnék. Csókolj kezet! S légy rövid!
FENISA	<i>(félre)</i> Ó, hogy vágytam így helyzetre!
LUCINDO	Nyujtsa kezét! Ettől kezdve Sorsom is megváltozik. <i>(Félre, hozzá.)</i> Tedd el ezt a papirost. <i>(Egy levélkét rejt a kezébe.)</i>
FENISA	<i>(félre)</i> Elrejtettem.

LUCINDO   S adja rám
Áldását, mint jó anyám,
Ezt várja hű fia most.

KAPITÁNY   Hű fia! Ez mit jelentsen?
Új jelzőt süttött megint ki!

LUCINDO   *(félre)*
Ajkam kacsód megérinti.

FENISA   Áldjon téged meg az Isten,
S adja, hogy lelj olyan lányra,
Kivel élhetsz boldogan,
Vagyis legyen épp olyan,
Mint azt jó anyád kívánja.
Isten adja neked őt, kit
Őrzöl szívedben jelenleg,
Ő is áldjon meg s emellett
Jó legyen végső idődig.
Isten mind megadja ezt,
S azt is, hogy bűt ne okozzál,
S hogy szót fogadj nekem most már,
S csak az illetőt szeresd.
Isten adja, hogy nemes légy,
Becsüld meg, hogy itt lehetsz,
S mert atyádat bántja ez,
Úzd el szívének keservét,
(A szívére mutat.)
Isten téged úgy segéljen,
S adjon oly jó s hű szívet,
Hogy én úgy szeresselek,
Mintha te volnál a férjem.

KAPITÁNY   Hát te milyen házassági
Könyvből vetted ezeket?
Jobb lesz, ha befejezed.

FENISA   *(félre)*
Féltékeny.

LUCINDO   *(félre)*
                                          Az lenne bárki.

FENISA   Anyám, egy szót kell váltanom veled még.
(Fenisa halkán beszél az anyjával, a kapitány pedig Lucindóval.)

BELISA   Mit kívánsz?

FENISA   Itt e cédulácska.

BELISA   Látom.

FENISA   Kelmékről és ruhákról röpké jegyzék,
Mit adni óhajt drága kapitányom.
Elolvasnám, de úgy, hogy ő ne lássa,

S te se higgy oly gyarló, hiú bolondnak,
Ki csak ruhára gondol, semmi másra,
Mikor szívem ily férfiért rajonghat.
Légy szíves, szórakoztasd.

BELISA Kész örömmel.

FENISA *(félre)*
Milyen nehéz jó ürügyet találnom,
Hogy levelét, mely boldog vággyal önt el,
Elolvassam titokban, s mindenáron,
Még válaszoljak is, mert erre vár csak.

BELISA *(a kapitányhoz)*
Jöjjön! Pár szót önnel csak én ne váltsak?

FENISA *(olvas)*
„Drágám, apámmal nem bírok, hiába,
Megvádoltál, s azóta háborog csak,
Féltékeny s elküld Portugáliába.
Segíts, avagy tekints máris halottnak.
Tudván, hogy ma megcsókolom kezecskéd,
Leírtam ezt a pár sort, mert hiszem még,
Hogy boldogságunkat te is szeretnéd.”
(Félre.)
(Ily csapás ért mégis engem?
Ily féltő vágy gyötri őt?
Isten büntet, mert előbb
Szerencsémme dicsekedtem.)
Lucindo, elolvastam már.
(Félre, Lucindóhoz.)
Jobban fájlalnám mindennél,
Ha portugál földre mennél,
S percre is magamra hagynál.
S jó atyád bármit csináljon,
S lehet bármily esztelen,
Mert nagyobb a szerelem,
Mint az egész Portugálhon.

LUCINDO Jó lenne veled beszélnem,
S fogni téged átkarolva!

FENISA Annak is megvan a módja,
Hogy itt átölelj.

LUCINDO S miképpen?

FENISA Egyszerűen színlelem,
Hogy szédülök s összeesve
Átölelsz és fölemelsz te.

LUCINDO Tántorodj meg!

FENISA Jaj nekem!

(Összeesik, Lucindo átkarolja, hogy fölemelje.)

KAPITÁNY   Mi történt?

LUCINDO   Megtántorodva
Összeesett a mamám,
S én elkaptam szaporán.

KAPITÁNY   Ez a leendő férj dolga!
(Szétválasztja őket.)
Hordd el magad, az ördögbe!

LUCINDO   Udvariasságból tettem...

BELISA   Fáj valamid, kicsi szentem?

KAPITÁNY   Távozz tüstént, ádáz kölyke!

LUCINDO   Megyek.

KAPITÁNY   Kotródj sebesen!

LUCINDO   Elkergetsz?

KAPITÁNY   Menj valahára!

LUCINDO   *(félre)*
Ó, Fenisa, ó, te drága!
Ó, isteni értelem!
Mindent felülmúl eszed!
Megmutattad - s kincset ér ez -,
Hogy egy asszony mire képes,
Aki okos és - szeret. *(El.)*

TIZENHATODIK JELENET

Belisa, Fenisa, a kapitány, Fulminato

FENISA   Hidd el, nem érzem én rosszul magam.

KAPITÁNY   Ez megnyugtat.

FENISA   Elment már a fiam?

KAPITÁNY   Elment fiad.

FENISA   Sajnálom módfelett.

BELISA   Szeretnéd látni? Gyorsan! Még lehet!

FENISA   Hadd menjen el!

KAPITÁNY   E szédülésnek is
E gaz kölyök volt nyilván az oka!
Egy percig sem maradhat otthon ő,
S nem lép e házba sem többé soha!

BELISA   Ön nem szereti túlzottan fiát.
Pedig megvallom, tetszetős legény,
S ha akkor ismerhettem volna én,

Mikor lány voltam még, gyöngéd virág,
A férjem is lehetett volna tán.

FENISA *(félre)*
Kapóra jött ez az ötlet igazán.

KAPITÁNY Ő tetszik önnek?

FENISA Szót se szólj, anyám!

BELISA E ház harctér, s ön itt a kapitány.
Szót fogadunk.

KAPITÁNY Ez sem nyugtat meg ám!

FENISA *(félre, az anyjához)*
Nem Bernardo üzent a cédulán,
S nem ruhajegyzék volt azon.

BELISA Hanem?

FENISA Lucindo adta át.

BELISA S mit írt neked?

FENISA Jót fogsz nevetni, hogyha fölfedem.

BELISA Kiváncsivá teszel.

FENISA Azt írta meg,
Hogy frigyre lépne.

BELISA És kivel?

FENISA Veled.

BELISA Velem? Miket fecsegsz!

FENISA A tényeket.
Az írta, tetszel néki módfelett,
Érett korod oly vágyat gyújt szegényben,
Hogy jobban lángol, mint az apja értem.
S még azt is írta, hogy e nőszüléssel
Majd egyesül két birtok s két vagyon,
S utódaink élhetnek gazdagon.
Ha olvasnád, nem vetnéd e reményt el,
De kér, hogy portugál útját hamar
Gátold te meg, mert ebbe belehal.

BELISA Mi az, hogy portugál út? Örület!
A rendes lányok példaképüket
Szokták tisztelni tisztos szüleikben:
S én újból, lásd, eladó lányka lettem,
Kinek, hogy tisztos hírét gáncs ne érje,
Szüksége van megint egy drága férjre,
S kiről te szólsz most, éppen megfelel,
Mert kedves, szép, s a szívem gyújtja fel.

FENISA Mit ér mindez, ha kell mennie?

BELISA   Hogyan?

FENISA   Neked kell meggátolnod ezt.

BELISA   Nem utazik! De jöjjön ő ide
Titokban, hogyha már leszáll az est.

FENISA   Menj hát, én meg beszélek jegyesemmel.

BELISA   *(félre)*
Egy kissé elhanyagoltam magam!
Eztán rövidebb fátylakat veszek fel,
S tükörbe nézek gyakran, mert ha kedvel,
Övé leszek szívemből, boldogan. *(El.)*

TIZENHETEDIK JELENET

A kapitány, Fenisa

KAPITÁNY   Kész csoda, hogy jó anyád
Itt hagyott magunkra végre.
S minthogy így senki se lát,
Nyújtsd ide a kezecskéd te,
Szép Fenisám.

FENISA   Ne tovább!
Ne élj vissza helyzetemmel!

KAPITÁNY   Féltelek s ha ez tüzel fel,
Nyújtsd kezed barátilag.

FENISA   Tanúk nélkül nem szabad.

KAPITÁNY   Van tanúnk, ha nem is ember,
Itt a vágy s a szerelem.

FENISA   Igazad van, ha fiadra
Féltékeny vagy szüntelen.

KAPITÁNY   Üldöz most is a bitangja?

FENISA   S ez már sért is.

KAPITÁNY   Meghiszem.

FENISA   Zajt hallottam éjszaka
Rácsomnál, s úgy megriadtam
Rémültömben, mint soha.
Kapkodtam e kábulatban,
Nem volt kéznél a ruha,
Köpenyt rántva hát magamra,
Ablakomhoz támoltyogtam...
Miért nézel ily felkavarva?

KAPITÁNY   Hogy nézhetnék rád nyugodtan,
Mikor feldúl ez a balga?

FENISA   És az ablakrésben ott
Egy kis levélkére leltem.

KAPITÁNY   Nincsen galádság nagyobb!
Oroszlánt ismer meg bennem!

FENISA   Magad így felizgatod.
Nyugodj meg hát!

KAPITÁNY   Erre nincs mód!
Jaj neki, ha meglelem. *(El.)*

TIZENNYOLCADIK JELENET

Fenisa

FENISA   Így értesítem Lucindót,
Hogy a rácsnál mely helyen
Találja meg levelem.
S válaszból érte meg,
Mért lett anyám hódolója,
S azt a titkos tervemet,
Hogy jó anyám így gátolja
Meg, mit apja tervezett.
S anyámnak nem lesz nehéz,
Hogy kijárja a kegyelmet,
S elháruljon így e vész,
Mert ha most Lucindo elmegy,
Minden-minden kárba vész. *(El.)*

TIZENKILENCEDIK JELENET

Utca

Hernando, Lucindo

HERNANDO   S hogy történt ez?

LUCINDO   Ha láttál volna engem,
Amint e lány előtt letérdelek,
Azt mondanád, hogy nem szebb műremek sem.

HERNANDO   Hasam fogom, hogy ez történt veled.

LUCINDO   Ha vízben látnád Tantaluszt, ki ebben
Rokon, mert többet ő sem szenvedett,
Megértenéd, hogy enyhébb szomszúsága,
Mint látni ajkat s vágyni rá hiába.

HERNANDO   Nem enyhített a kéz?

LUCINDO Vad lángomat tán
Hűtötte kissé kezének hava,
De lelkem máris ott csüngött az ajkán,
Mely vulkán lett, s nem csillapul soha.
S ajkára forrón, mondd, mikor tapad szám?

HERNANDO És megharaptad?

LUCINDO Nem vagyok kutya!
Nemes márványt, kristályt harapni vétek!
Megcsókoltam, mint bálványt, égi képet!

HERNANDO Atyád jön.

LUCINDO Hallgass! Hagyd, hogy tovamenjen.

HUSZADIK JELENET

A kapitány, előbbiek

KAPITÁNY Fejed lehorgasztod, meglátva engem!
S elbújsz sután előlem.

LUCINDO Hogyha sejtem,
Hogy ezzel gyanúsítasz, bizonyára
Rögvest elmennék Portugáliába.

KAPITÁNY Csak ne lepődj meg itt olyan nagyon.
Fenisa, jól tudod, menyasszonyom!

LUCINDO Hát nem te kívántad, hogy mint anyámnak
Kezét megcsókoljam? És rossz szokás csak,
Hogy szépnek mondtam hófehér kezét.

KAPITÁNY Már hófehér is? Hogy szép, nem elég?
Eh, egyre nagyobb gézengúz leszel!

LUCINDO Felbőszíthetlek én ily semmivel?
Szörszálat hasogatsz s dicső e tetted!
De áruld el, mivel sértettelek meg?

KAPITÁNY Az semmi tán, amit Fenisa mondott?
Hogy éjjel zajt csaptál s e csúnya dolgot
Azzal tetézted, hogy egy cédulát
Dugtál a rács alá?

LUCINDO Hogy én?

KAPITÁNY Te hát!

LUCINDO Mutassa meg! Az én írásom-e?

KAPITÁNY Egy szót se! Várj! Még csak az kellene!
Ha más írása, még nagyobb a baj!

LUCINDO *(félre, Hernandóhoz)*
Hallod?

HERNANDO Jól.

LUCINDO Nos?

HERNANDO Tudom, hogy mit akar.
Nem kétséges, hogy választ ír neked,
S most így tudatja, hogy a levelet
A rács alatt keresd, ott megled.

KAPITÁNY Csönd! Jönnék. S nem szeretném semmiképpen,
Hogy egész Madrid frigyemről beszéljen.

(Halkan beszélgetnek.)

HUSZONEGYEDIK JELENET

Doristeo, Finardo, előbbie

DORISTEO Nézd, apjával társalog!

FINARDO Nem számít, hívd félre bátran.

DORISTEO *(Lucindóhoz)*
Kérem önt egy szóra csak.

LUCINDO Épp apámmal diskuráltam...
S azt is jól tudom, hogy ön
Mért keres ily izgatottan.
(Apjához.)
Elmondok mindent, apám,
Hogyha ezen túljutottam.

(Félrehúzódnak beszélni Lucindóval.)

KAPITÁNY Mondd, mit akarhatnak ők?

HERNANDO Pajtások.

KAPITÁNY Ez kártya-ügy!

HERNANDO Meglehet.

KAPITÁNY S a kártya csak
Bajt okozhat mindenütt.

DORISTEO *(Lucindóhoz)*
Megbocsásson, hogy habár nem
Ismerem, most szólok önhöz
(Íly esetben egy lovagnak
Arca szerfölött közömbös),
Én Gerardát kedvelem.

LUCINDO Hogyha ez a baja csak,
Én a hölgyet átadom.

DORISTEO Nem ő.

LUCINDO   Még más is akad?

DORISTEO   Más is, és ez oly galádság,
Hogy csak az ön tisztos atyja
Mérsékel vad haragomban.

LUCINDO   Önt ez a nő jól becsapta.

DORISTEO   Önt bántotta, hogy Gerarda
Kegyeit én élvezem,
S úgy állt bosszút rajta ön, hogy
Bemocskolta hírnevem.
Udvarolt az én hugomnak,
Aki jámbor, ámde balgán
Éjjel önnel ment a parkba.

LUCINDO   Rémkép ez s merő agyalmány!
Húgát én nem ismerem,
S nem hurcoltam meg nevét sem,
S azt sem tudom, hol lakik.

FINARDO   Meglepő ez, és nem értem.
Rászedett e dáma minket.

DORISTEO   Mért, mikor Stefániának
Hívják őt, ki özvegyasszony,
S holt férjéért gyötri bánat?

LUCINDO   Értem már a félreértést.
Más volt az a hölgy, uram,
Oly hölgy, kivel házasságot
Kötnék máris boldogan.
S hogy Gerarda meg ne tudja
Esküvőm előtt nevét,
Azt mondtam, mi épp eszembe
Jutott ottan legelőbb.
Éppen így mondhattam volna
Franciscát avagy Juanát.
Megesküszöm, hogy ez így volt.

DORISTEO   Megdőlt akkor e galád vád.
Elhiszem, s bár nem szükséges,
Mégis arra kérem önt meg,
Árulja el barátságából:
Hogy hívják a bájos hölgyet?

LUCINDO   Minthogy hamar feleségem
Lesz, nevét nem titkolom,
Fenisának hívják, s már rég
Szeretjük egymást nagyon.
Itt lakik a szomszédunkban,
Gyakran látom, amint itt jár
Utcánkban, a kertek alján.
Ámde atyám aggódik már,
Engedje meg, hogy távozzam.

DORISTEO Jó hírem forgott veszélyben.
Sajnálom, hogy megzavartam.
Mátkájával soká éljen!

(Lucindo el.)

HUSZONKETTEDIK JELENET

A kapitány, Doristeo, Finardo, Hernando

KAPITÁNY Gazdád hová megy?

HERNANDO Nem tudom.

KAPITÁNY Kihívták?

HERNANDO Beszélj ezekkel.

KAPITÁNY Baj van, jó urak?
Ha nem csalódom, vívni vágynak, így hát
Azt mondom én is: párbajozzanak!
De ő fiam, s bár nem közölte titkát,
Én följánlom néki kardomat.
Önök ketten vannak, de ő csak egymaga,
Fiával együtt küzd a jó apa.
Mi Flandriában sem féltünk a harctól,
Én kapitány, ő zászlós: rajta hát!

FINARDO Ők megtesznek mindent, mit ön parancsol,
Mert tisztelik, mint bátor katonát.
De szívükben többé már nem harag forr,
S úgy élnek eztán, mint két jó barát.
Féltékenységből származott a vád,
S kisült, hogy más a hölgy, kit ő imád.
S már azt is tudjuk, hogy ki ő, e dáma,
S hogy Fenisának hívják, úgy tudom.

KAPITÁNY Fenisa? Mit?

FINARDO Azt mondta, nemsokára
Nőül veszi, mert szereti nagyon.

KAPITÁNY Inkább párbajban érje őt halála.

DORISTEO Mit óhajt ön?

KAPITÁNY Az én menyasszonyom
A hölgy, s nem az övé. Ezért felel!

DORISTEO *(félre, Finardóhoz)*
A gyáva lóditott.

FINARDO Te hitted el.

DORISTEO Stefániát elcsábította akkor!

FINARDO Színlelt! Hajtsuk fel őt!

DORISTEO Egy katona
Eliszkolt, mert félt, megijedt a kardtól!
FINARDO S e fickó ily derék ember fia!
(*Doristeo, Finardo el.*)

HUSZONHARMADIK JELENET

A kapitány, Hernando

KAPITÁNY   Az én mátkámnak hódol, s ott csatangol
                      A háza táján minden éjszaka!
                      S azzal dicsekszik, hogy elveszi ő!

HERNANDO   Ezt mondta volna? Alig hihető!

KAPITÁNY   Kerítsd elő és csomagolj be aztán!
                      Most már egy percre sem tűröm meg itt.
                      Megy Portugáliába!

HERNANDO   *(félre)*
Balga gazdám
Beszért megint.

KAPITÁNY   Unom már csínyjeit!
A rácson zörget, őt így feliasztván,
„Anyám” - suttogja álnokul, pedig
Azt mondja tán titokban: „Asszonyom”!
E sértést többé túrni nem fogom!
Menj s értesítsd, hogy készüljön az útra.
Szedd sátorfádat.

HERNANDO   Nősülj meg előbb.

KAPITÁNY   Nem óhajtom, hogy nyugalmam feldúlja.
Szolgálja a királyt, és ne e nőt!
S Madridba sem térhet már vissza újra.

HERNANDO   Megnyugszol, ha meglesz az esküvőd.

KAPITÁNY   Megkapja tőlem most a gaz zsvány;
Nem lesz itt ő csábító Don Juan.

HARMADIK FELVONÁS

Utca Belisa háza előtt. - Éjszaka

ELSŐ JELENET

Lucindo aranyhímzésű köpenyben, tollas kalapban; Hernando

LUCINDO   S elmondta atyám nekik,
Hogy a lány az ő mátkája?

HERNANDO   El, de rám, Stefániára,
Mindez már nem tartozik.

LUCINDO   S Doristeo esküszik rá,
Hogy a húga így - te vagy.

HERNANDO   Jó atyád meg szinte vak!
Jaj, ha a valót gyanítná!
Doristeo s társa így hát
Téged keres mindenütt,
Azt hívén, csupán ürügy
Fenisa, hogy mentsd az irhád.
Mért árultad el nevét?

LUCINDO   Azt hittem, megnyugtatom.
Kár, hogy atyám aznapon
Találkozott vele még.

HERNANDO   S Portugáliába elmegy?

LUCINDO   Hogy mennék, mikor Fenisa
Levélkéjében megírta
Mind saját, mind anyja tervét?

HERNANDO   Ott voltál a rácsnál?

LUCINDO   Persze!

HERNANDO   S volt levél?

LUCINDO   Mért ne lett volna?
S éppen ott, hol atyám mondta,
Mikor rám tört fékevesztve.
Egyszóval elolvastam, s ott
Arra buzdít, hogy szinleljek
Anyja iránt hő szerelmet.
S rögtön!

HERNANDO   Szeresd a vén szatyrot?

LUCINDO   Őt.

HERNANDO   Hát ez furcsa eset!

LUCINDO   S mást is kér.

HERNANDO   Ezenfelül?

LUCINDO   Kérjem őt meg hitvesül.

HERNANDO   Az anyját?

LUCINDO   Légy csendesebb!
Mindjárt itt lesz a balkónon,
S meghall...

HERNANDO   Pompás gondolat!
Nem tudja már útadat
Meggátolni, csak ily módon.
Nagyszerű nő!

LUCINDO   Azt hiszem.

HERNANDO   S beszélni kívánsz vele?

LUCINDO   Azt szeretném, hogyha te
Vállalnád a szerepem.
Légy Lucindo, s míg Belisa
Társaságát élvezed,
Én Feniséval leszek.
Különben ezt is megírta.

HERNANDO   S mit beszéljek?

LUCINDO   Vallj szerelmet!

HERNANDO   Sokat tud kisasszonyod,
S én ezerszer gondolok...

LUCINDO   Mire?

HERNANDO   Hogy ő kincs s becsüld meg.

LUCINDO   Most mutasd meg, mit tudsz, lássam,
El tudod-e a vén hölgyet
Szédíteni?

HERNANDO   Most meggyőzlek,
Hogy nincs párom.

LUCINDO   Csábításban
Most kitűnhetsz! S elhiszem,
Hogy nagyobb szellem vagy nálam.

HERNANDO   Mit kezdjek e rossz gúnyában?
Ruha nélkül senki sem
Délceg gavallér.

LUCINDO   Tudom...

HERNANDO   Add rám aranyköpenyed.

LUCINDO   Mindenem tiéd lehet!
Tedd fel díszes kalapom!

HERNANDO   És te ezt, de meg ne kedveld.

(Köpenyt és kalapot cserélnek.)

LUCINDO   Így is lovag maradok.
HERNANDO   Mást mutat az alakod,
                      Ruha teszi, lásd, az embert!
LUCINDO   Csönd, ott állnak az ablaknál.

MÁSODIK JELENET

Fenisa és Belisa feltűnik a magas rácsnál; előbbiek

BELISA   Adj helyet, lányom, s te menj el,
                      Lucindóval beszélnem kell.
FENISA   Honnan tudod, hogy itt van már?
BELISA   Két férfiú közeleg,
                      S erkélyünket figyelik.
FENISA   Valóban ők ezek itt,
                      Csalhatatlan a szemed.
                      Itt hagylak most. Mily csinos vagy...
                      S én addig szót váltok e
                      Szolgával.
BELISA   Hisz az gügye.
FENISA   Bolondsága szórakoztat.
                      S üzennék is, ha szabad,
                      Valamit a kapitánynak.
BELISA   Menj hát oda.
HERNANDO   Már itt állnak,
                      S itt már mindent hallanak.
LUCINDO   Nézd, Fenisa eltűnt innen.
HERNANDO   Anyja rajta túlادott.
BELISA   Ön Lucindo?
HERNANDO   Nem vagyok,
                      Mert hiszen csak ön él bennem,
                      S így azért fohászkodom,
                      Hogy lelkem, mely itt hever,
                      S az öné, emelje fel
                      A magasba, asszonyom.
                      (Félre, Lucindóhoz.)
                      Jó így?
LUCINDO   Folytasd, kitűnő!
                      Meggyőzően tudsz fecsegni!
HERNANDO   Cicerón is túlteszek, mi?

BELISA   Furcsa tán, hogy az a nő,
Aki anyja Fenisának,
Ki meg az ön marcona
Atyjának lesz asszonya,
Oly ifjút, mint ön, kívánhat,
Bár ön vejének fia;
Mégis, minthogy szeret ön,
Számomra ez oly öröm,
Amit meg kell tudnia.
Tetszem Önnek? Igaz ez?
S eszményképe is lehetnék?

HARMADIK JELENET

*Fenisa megjelenik a másik rácsos ablakban, Belisa az előzőben látható.
Lucindo és Hernando az utcán*

FENISA   *(halkan)*
Lucindo!

LUCINDO   Ki szól?

FENISA   Ki lelkét
Néked adta, s most üres.
Jöjj, s hagyd, hogy a szolga végleg
Megszédítse jó anyámat.

HERNANDO   Hogyha atyámban vágy támadt,
Bár idős és sokat ért meg,
Lánya iránt, aki nyers még,
Én, mint ifjú, vágyom égve
Az ön érett szépségére.

FENISA   Meghalok, úgy nevezhetnék.

HERNANDO   Ez a tisztos fátyol és e
Szűzi apácaruha,
S hozzá férfi idoma:
Mind fényt vet szép jellemére.
Ez a gyászos papucs is, mely
Lába hegyét fogva tartja,
Hogyha úgy lép a talajra,
Mint egy oszlop, vasalt frízzel,
Ez a tömör hang s ez illat,
Mely vad vágyakat csíhol,
S mint rizsen fahéj s cukor,
Szerelmének olyan ízt ad;
És e szeplők arra jók, hogy
Másról vonják el figyelmünk,
S köntöse meg - látja, feltűnt -
Leplez titkos éji csókot;

Ez az orr is pirkad lágyan,
Ámde a szív rajta át
Szívja balzsam illatát,
Mint boldog Arábiában;
Fátyol, orr és oszloplábak,
Szeplő, köntös és topán,
Mind nyüzsögve hat reám,
Mint tárháza a tudásnak.

LUCINDO

Hallottad?

FENISA

Én attól tartok,
Rájön anyám a csalásra.

LUCINDO

Baj, hogy így kifigurázza,
Ám, ha nem jön rá, sokkal jobb.
Mert áruld el, drága, te,
Mire jut a mi szerelmünk,
Hogyha atyám mégis elküld
Bőszén tőled messzire?
El ne feledd, kedvesem,
Hogy sürgeti utamat.

FENISA

Drágám, ne gyötörd magad,
Ezt én jól elrendezem.
Mert anyám oly módfelett
Áhítja a te szerelmed,
Hogy egykönnyen el nem enged.

LUCINDO

Jó, de egyre közeleg
Esküvőd, s ez nagy bajt hoz rám,
Mert ha atyám a férjed lesz,
S én meghalok, mihez kezdesz,
Drágám, egy halottal aztán?
Mert akármily okos is légy,
Nem lelsz módot te sem arra,
Hogy ki egyszer meg van halva,
Feltámadjon s éljen ismét.

FENISA

Hogyha én neked születtem,
S azt is tudom biztosan,
Hogy nem áltatom magam,
S én is élek a szivedben,
Akkor atyád balga tervét
Meghiúsítjuk mi játszva.
Van földed, s egy gazdaságba
Elmegyek, ha úgy szeretnéd.
Furfangosnak ismersz engem,
Szerelmesnek és okosnak,
Márpedig én nő vagyok csak,
S hozzá bátor s elszánt ebben.

LUCINDO   Hogyha elhatároztad, hogy
Innen elragadjalak,
Én sem féltem magamat,
S ily nagy tettet végrehajtok.
Még ma éjjel, drágám, tedd meg,
Ékszer, ruhát szedj-rakj össze,
S jó anyád bármint dühöngne,
Holnap délben megszöktetlek.
S nem rettent meg már atyám,
Bármint üldöz, fenyeget.

FENISA   Anyám pedig engemet
Öl meg esküvőnk után.

BELISA   S elhatározta, hogy téged
Elküld Portugáliába?

HERNANDO   Féltékeny s ez ment agyára!
Ki látott ily örültséget?
Azt hiszi, hogy Fenisának
Rabja vagyok s őt imádom,
Felverem őt éjszakákon,
S még misén is őt látnám csak.
Nos, hát ezért számüz innen!

BELISA   Fenisát nem szereted hát?

HERNANDO   Én Fenisát? Szörnyű egy vád!
Itt nyeljen a föld el engem,
S hat vad paraszt hurcolásson
Falujába s ott öljön meg,
Mert nem érdelek különbet,
S ily rút legyen pusztulásom;
Ósdi puskának golyója
Szaggassa szét ezt a keblet,
Kardot szegezzen szívemnek
Egy galád s gyökérig tolja,
Hogyha én őt szerelemmel
Üldöztem valaha bárhol,
S szóltam volna házasságról,
Hogy vágyát így ébresszem fel!

LUCINDO   Tény, amire esküszik.

BELISA   Megnyugtattál, kedvesem.

HERNANDO   Túl e szép érzelmeken:
Tudnál adni valamit?
Mert ha bármi feldühít,
S esküdve kell bizonykodnom,
Rögtön megkordul a gyomrom;
Terhes nők éreznek így!

BELISA   Ó, megéheztél, lovag?

HERNANDO Cefetül!

BELISA Jaj, nem elég
 Jó, mi van, de küldenék
 Holnap reggel finomat.
 Mondd meg hát, milyen befőttre
 Vágyol, mert az édességhez
 Értek én s ez büszkévé tesz!
 Meggy izgat, vagy zsenge körte?
 Őszibarackom se rosszabb.
 Mit szeretsz? Kell, hogy bevalld!

HERNANDO Én? Petrezselymes pacalt!
 S földolog, hogy jól megmossad.

BELISA Ezt szereted? Legyen! Jól van.
 Tiszta lesz és ízletes,
 Edd, ha a kedvenced ez.

HERNANDO Én megbízom gusztusodban.
 Holnap küldd minél korábban.

LUCINDO Nincs ennél nagyobb zshivány!

BELISA Pompás pacalt főzők ám!

HERNANDO Összefut a nyál a számban!

BELISA Úgy szereted?

HERNANDO Hogyha már
 Firtatod, én felelek:
 Annak, aki özvegyet
 Szeret, csak pacal dukál.

LUCINDO Jön valaki, hé!

BELISA Ki zaklat?

HERNANDO Kedves szolgám, akinél
 Nincs külön, tereferél.

BELISA Négy kereke nincs ki annak!

HERNANDO Híre rossz. De most sietnem
 Kell, agyó!

BELISA Nagyon vigyáz rád.

LUCINDO Járkálnak már, halld e lármát.
 Ég veled.

FENISA Távozz, szerelmem!
 - Jól elcsevegtél vele.

HERNANDO Efféle nem ritka nálam.

LUCINDO Menjünk gyorsan. Jöjj utánam.
 Mondd, mit kértél tőle, te?

HERNANDO Egy pacalt.

LUCINDO Számodra, balga,
Ez fölséges eledel?

HERNANDO Néked egész birka kell,
Nékem elég a pacalja.

(Elmennek.)

NEGYEDIK JELENET

*Szoba Gerarda házában
Doristeo, Gerarda*

GERARDA Megnyugszik e féltő szív, ha
Megtudom az igazat.

DORISTEO Józan eszem azt gyanítja,
Hogy talán ő megriadt,
Ám tisztes ügy arra bírta,
Hogy vakmerőn s találomra
Stefánia nevét mondja,
Mert apjának ugyanakkor,
Nyilván merő fondorlatból,
Fenisa a választottja.

GERARDA Atyja mondta, azt hivén,
Hogy Fenisát te...

DORISTEO Hogy én?

GERARDA Szereted, s ő, hogy megbékülj,
Vállalta el hitveséül.

DORISTEO Ezt nem értem.

GERARDA Te szegény!
Nem szép tőle, hogy Fenisát
Asszonyának mondta ő?
Merthogy így nem háborítják,
S tisztelik.

DORISTEO Így érthető.
Jól beszélsz, de akkor így vád
Húgom éri és nekem
Bizonyíték kell, valódi!

GERARDA Nekem is, mert szeretem.

DORISTEO Képtelenség így aggódni
Hírnevéért szüntelen.

GERARDA Nos, szeretnéd valahára
Tudni, hogy Fenisa ki?

DORISTEO Persze.

GERARDA   Menjünk otthonába.

DORISTEO   Nem fogja megmondani,
Hogy Lucindo a babája!

GERARDA   Megmondja, s tudod, hogyan?

DORISTEO   Nos?

GERARDA   Te engem üldözöl.

DORISTEO   Én?

GERARDA   Mint aki odavan,
S törrel hitvesére tör.
Szinleg férj leszel...

DORISTEO   Remek!

GERARDA   Ők bizonynal holtra válnak,
S megnyugtatnak engemet,
S én elmondom Fenisának:
Lucindóért epedek,
S érte hajszoysz, tudva ezt,
Mert amiben kételkedtél,
Ő megmondta egyenest.

DORISTEO   Nincs furább a némbereknél!

GERARDA   Inkább nagy észnek nevezd!

DORISTEO   Ó, ti nők!

GERARDA   És spanyolok...

DORISTEO   Jöjj!

GERARDA   Ha vele maradok,
Elmondja az igazat.

DORISTEO   Nő, kit űz az akarat,
Oly tenger, mely háborog.

(Elmennek.)

ÖTÖDIK JELENET

*Szoba Belisa házában
A kapitány, Fenisa, Belisa*

KAPITÁNY   Szándékát ha ismerem,
Házamtól nem űzöm én el.

BELISA   Megvallott mindent ma éjjel...

KAPITÁNY   Mert e nász öröm nekem,
S kívánok hozzá szerencsét.

BELISA   Ámha drágám útra kel,
Gátat közénk az emel
Éppen, aki jót tehet még.

KAPITÁNY   Hogyha sejtem, ő mit tervez,
Minthogy önt így megszerette
(Megvallom, derék e tette,
Bár nem elég érett ehhez),
Én magam is küzdök bátran
Boldogságáért, hiszen
Ezzel nyer csak hitvesem,
S minden más lesz ily családban.
Mert ha elvenné netán
Nőm anyját Lucindo, akkor
- Bármily furcsa ez - fiamból
Lesz az én saját apám.
S Fenisa mint feleségem,
S önnek lánya, a fiamban
Atyját tisztelheti majdan,
S jót mulat az eseményen
Más is, mert ily csere össze-
Kúszálja a szálakat.

BELISA   S én bánkódtam amiatt,
Hogy Lucindót elüldözte,
S nem hajlandó tenni még egy
Lépést sem, hogy visszatartsa.

FENISA   Túl szigorú volt haragja.

KAPITÁNY   Úrrá lett bennem a méreg.

FENISA   Féltékenység volt oka
Ennek a száműzetésnek?

KAPITÁNY   Őt féltettem, drága, értsd meg,
Mert egy nő, Stefánia,
Szított benne oly szerelmet,
Hogy azonmód meg akarta
Ölni e nő két lovagja,
S megteszik, ha ott nem termék.

BELISA   Szörnyűség! Más nőt szeret hát?

FENISA   *(félre)*
Ó, mit hallok, jaj nekem!

KAPITÁNY   Így mondták, s nem kétkedem,
Bár meglehet, hogy hazugság,
Persze, ön is érdekelt fél.
Megbocsásson: Megyek érte. *(El.)*

HATODIK JELENET

Belisa, Fenisa

BELISA   Itt maradtam vérig sértve.
FENISA   Nincs lesújtóbb helyzet ennél.
BELISA   Hogyha van más nője is,
                    Melléfogtunk akkor ennek!
FENISA   *(félre)*
                    Érted tréfából esengett,
                    Gondolván, hogy lépre visz,
                    Ámde engem szerelemmel
                    Áltatott s most rászedett...
BELISA   Mit mondasz?
FENISA   Azt, hogy ne vedd
                    Kézpénznek, mit mond ez ember!
                    Féltékeny s hiába inted,
                    Sok zöldséget összehord.
BELISA   Ó, ki tudja, mily koholt
                    Hírrel jön s gyötör megint meg!
                    Jönnek! És mily zajosan!
FENISA   Nyitva hagyták a kaput.
BELISA   Boldoguljon a hazug,
                    Hogyha már más nője van!

HETEDIK JELENET

Gerarda, akit Doristeo üldöz, meztelen törrel a kezében; előbbieik

GERARDA   Segítség, hölgyek, gyorsan, védjetek meg!
                    E zsarnok üldöz, még meggyilkol ő!
DORISTEO   Ki védjen meg, rogy házasságtörő?
BELISA   Ne ölje meg! Mit vétett ő kegyednek?
FENISA   Uram, megálljon! Mért akarja vesztét?
GERARDA   Én házasságtörő?
BELISA   Megérdemel
                    E ház annyit, hogy törét rejtse el!
DORISTEO   E nő számára az csupán a mentség,
                    Hogy ily nemes hölgyektől kért segítyt,
                    Mert átdöfném szívét s meghalna menten!
GERARDA   S te is meghalnál, mert te élsz szívemben.

S üldözött az örület,
Hogy öngyilkos leszek inkább.

FENISA Szörnyű!

GERARDA Sajnos, így esett.

FENISA Egy keresztény nő, señora,
Mégsem öli meg magát,
Sújtja bármily gyötrellem s kín.

GERARDA Még ezt ön nem élte át.
Nem tudhatja, mit jelent az,
Eltérni, kit nem szeret,
Élni azzal, ki ellenség
Nappal s éjjel szörnyeteg.
Ennyi szenvedés azonban
Mégis enyhült, amikor
Jött egy ifjú, oly napfényként,
Mely gyújt, s a szívig hatol.
Zászlós volt és csinos ember,
Megszédített, nem csuda,
S ellenállásom megtörte
Végképp az egyenruha.
Így a férjem társaságát,
Mely kínos volt s ostoba,
Kellemessé teszi - véltem -
Ez a kedves katona.
S teljesült a kívánságom,
Mert a szót követte tett,
S másfél éven át szerelmünk
Győzött mindenek felett.
Ám az idő haladtával
Zajt csaptak az irigyek,
S férjem már csak azt hallotta,
Hogy jóhírére folt esett.
Kezdett tüstént gyanakodni,
S őrt állított oda, ki
Mint madárijesztő, majd a
Madárkát elkergeti.
Én kerestem más megoldást,
Ablak, szomszéd, mind bevált,
Mert szerelmespár, ha kell, hát
Fortélyos lesz és csalárd.
Ámde, hogy rövid legyek most,
S önt se tartsam fel soká,
Szólt valaki nagy titokban,
S figyelmem fölhívta rá,
Hogy Lucindo, így hívják őt,
Látva karddal férjemet,
Meváltozott hirtelen s egy
Fenisának nevezett

Lánynak, akit igen szépnek
És okosnak mondanak,
Udvarolt, hogy elvehesse,
S hozzá minél hamarabb.
Engem e terv úgy feldúlt, hogy
Házam futva hagytam el,
S hajsztam e hálátlant, ki
Csak megvetést érdemel.
Közben akadt rám a férjem,
Én meg, amint látja ön,
Itt keresem azt, kinek csúf,
Gyászos sorsom köszönöm.
Ismeri ön azt az asszonyt?
Mert itt lakik valahol.
Tudja, hogy ki ő, kiért e
Szív most oly szörnyen lakol?
Férjem elől menedéket
Leltem itt, ön oly nemes,
Ámde orvoslást a testen
Túl a lélek is keres.

FENISA Lucindo önt szereti?

GERARDA Ismeri?

FENISA Bár ne ismertem
Volna őt és ő sem engem.

GERARDA Én meg önt! Mily pokoli!
Éreztem, hogy bánatomnak
Ön lehet csak okozója!

FENISA Téved ön, s ezt fel ne rója,
Kínjaim sokkal nagyobbak!
Én vagyok Fenisa, sajnos!
Engem csalt meg a ripők,
Mert szívből szerettem őt,
S álnokul rám ennyi bajt hoz!
Én vagyok, kit nagy titokban
Nőül akart venni ő,
S nem sejtve, hogy lókötő,
Én örömmel ráállottam.
Ám a végső pillanat ez,
Hogy jókor s idejében
Megőrizzem még erényem,
S visszavonjam szavamat.
Még ma atyjához megyek nőül,
Csak hogy megkinozzam,
S kívánom, hogy marja mostan
Oly láng, mely mar engemet.
És ha ön szereti még,
Éljen vele boldogan.

GERARDA   Ön dúlt fel hát csakugyan?
Ön rabolta el szívét?
Önt hívják hát Fenisának?

FENISA   Legyen nyugodt, asszonyom,
Lucindóját átadom.

GERARDA   Sorsom önnek tanulság csak.
Lucindo oly álnok férfi,
S oly hizelgő, amilyen
Nincsen több.

FENISA   Alig hiszem,
Hogy több csalódás fog érni
Ég veled, galád szerelmem!
S ön ki?

GERARDA   Én? Stefánia.

FENISA   Így hát mégis igaza
Volt a kapitánynak ebben.
Hírből én önt ismerem már,
Ám most látom a valót.

GERARDA   Kérem önt, hogy semmimód
Meg ne tűrje őt e háznál,
Még erényét éri kár.

FENISA   Asszonyom, ettől ne féljen.

GERARDA   Most, hogy nyugton hágy a férjem,
Mennem illik végre már.
Egy nővérem háza megvéd.
Ó, ugye, nem vesztet el?

FENISA   Óhajt látni?

GERARDA   Kész örömmel.
Bár barátnéja lehetnék!
Titkos ajtó van?

FENISA   Nyitom

                                         Máris, ha Lucindóhoz megy.

GERARDA   Ön biztat, hogy hallgasson meg.
Ah!

FENISA   Siessen, asszonyom.

GERARDA   *(félre, távozóban)*
Fondorkodva tudtam én meg,
Hogy Lucindo kit vesz el,
Most tehát szépszerivel
Véget vetek szerelmének.
Szép e nő, s ez nem öröm!
Féltékeny vagyok s ha nincs mód
Visszaszereznem Lucindót,
Lent az utcán megölöm. *(El.)*

KILENCEDIK JELENET

Fenisa

FENISA   Kegyetlen villám sújtott, jaj, halálra,
S lelkemben szürke, hús üszök maradt,
Bár hegytetőn, hol pusztít hó s a fagy,
Virult reményem árva pálmafája.
Virágzott már, mikor dér hullt reája,
Májusban érte jeges fuvalat,
Mert fának, hogyha rajta rügy fakad,
Elég egy kis fagy és lehull virága.
Nem kell már szerelem, mely oly csalóka,
S az ész orránál fogva vezeti,
És minden bajnak, bűnnek okozója.
Elvesztjük azt, mi jó és mennyei!
De feledhető-e a boldog óra,
Ha a csalódás csak kedvez neki?

TIZEDIK JELENET

Lucindo, Fenisa

LUCINDO   Szándékunkhoz híven, íme,
Itt vagyok, hogy végre szép
Terveinket teljesítve,
Férj legyek s te feleség;
S hogy ne szálljon szerte híre,
Vakmerően, bár titokban,
Kis szobádba behatoltam,
Lent hagyván egy kocsit, melyben
Helyet foglal majd szerelmem,
Boldog szállást lelve ottan.
Jöjj, drágám, ne késlekedjél,
Vár a batár lent az úton;
Proserpina sem volt ennél
Szebb, mikor elvitte Plúton,
Mert űzte a féktelen vér.
Mért habozol? S mért nézel rám?

FENISA   Még csak ne is vonakodjam?
Tréfálsz? Elment az eszed tán?
Hogy beszélsz itt?

LUCINDO   Mi bajod van?
Mondtad, szíved végre megszán,
Vagy más részesül e kegyben?
Nem bízattál éjjel engem,
Hogy kocsival jöjjenek érted?

FENISA   Áruld el, kivel beszélted
Ezt meg, mert én elfeledtem.

LUCINDO   Nem veled beszéltem itt?

FENISA   De!

LUCINDO   S mit? Hogy nem tudod, ki hitte?!

FENISA   Azt, hogy anyám lesz a párod,
Én meg jó atyádra várok.

LUCINDO   Mit? Hogy anyád? Így lódítsz te?

FENISA   Nincs szükségem hazugságra.
Van tanúnk rá, hogy anyámat
Nőül veszed nemsokára.

LUCINDO   Félrevezettél! Gyalázat!

FENISA   Szószegő te vagy, s a gyáva!
Én csak felhívom figyelmed,
Hogy atyádhoz megyek nőül,
Mert anyám a jegyesed lett!

LUCINDO   Mit? Az ember belebődül!
Ördögien kiszelted!
Hát már arra sem emlékszel,
Hogy te szerettél előbb meg?
És apámat nem elégszer
Küldted rám, hogy idejöjjek,
Mert sóvárgó vágyban égsz el?
Csak terveink érdekében
Színleltük, hogy őt megkérem!
Mit fecsegsz most róla hát?

FENISA   Azt, hogy férjem lesz apád,
S mi sem változtat e tényen.
Hogyha anyám neked nem kell,
Bár rá nagyobb tisztelettel
Nézhetsz, mint Stefániára,
Menj, s keress, mert bizonyára
Jobb nő az, kit mástól csensz el.
Megjegyzem, keres a férje.

LUCINDO   Értelek már! Jellemző e
Pár szó a féltékenységre!
Téged ez a költött s dőre
Név bánt, célját félreértve!
Szolgám játszott egy éjjel
Stefánia szerepét,
Én kértem, hogy öltözzék fel
Nőnek, de most már elég!
Jöjj s ne késlekedj a bérrel.
Hogyha így nevű nőt láttam,
Szakadjon le rám az ég,

Szűkölködjem napvilágban,
 Szálljak sírba élve még,
 S nélküled bolyongjon árnyam.
 Hidd el végre, hogy ez hóbot,
 Stefánia Hernando volt,
 S fátyol takarta az arcát.

FENISA Ismerlek! Mindez ravaszság,
 S volt eszed, hogy jól kimódold!
 Későn jöttél s arra kérlek,
 Őrizd meg a tekintélyed,
 Mint atyámhoz illik ez;
 Mert ki anyám férje lesz,
 Azt atyámként becsülném meg.

LUCINDO Mit mondasz?

FENISA Csak azt, mi józan.

LUCINDO Észnél vagy?

FENISA Te kérdezed még?

LUCINDO Egyikünk bolond valóban.

FENISA Hogyha tombolsz, jobb, ha elmegy,
 Férjem jön s nem mond le rólam.

LUCINDO Ég, irgalmazz!

FENISA Majd csak eztán!

LUCINDO Öngyilkos leszek.

FENISA Bolondság.

LUCINDO Mit tegyek hát?!

FENISA Nősülj meg.

LUCINDO Lám,
 Mily valódi gondom volt rád,
 S mily könnyelmű vagy, szeles lány!
 Lásd, mily vágyón jöttem érted,
 Úgy tettem, amint te kérted,
 Én helytálltam emberül.
 S lásd, a terv nem teljesül,
 Mert oly nő vagy, ki nem ért meg.
 Lásd, milyen találó az, ha
 Rosszat mond a férfinem
 Rólatok, bár semmi haszna!
 Lásd, én tervünkhöz hiven
 Jöttem, semmit sem mulasztva!
 Ámde isten adja, hogy
 Mentül előbb megbánd még ezt,
 Légy oly bús, mint én vagyok,
 S mindazt, mi fáj, te is érezd!
 Ily bosszúnál nincs nagyobb!

Örvendj hát buzgón atyámnak,
Ő jobb nálam csakugyan,
Bár kevésbé hat reád csak,
S én megnyugszom okosan,
Hogy nem nőm, csupán anyám vagy.
S mert atyám bűnöm miatt
Elküld Portugáliába,
Nézd el, hogy zavartalak,
Mert elindulok talán ma,
S újból úr leszek, szabad! (El.)

FENISA Istenem, ne menj el, ó...
Mégsem! Álnok és ravasz!
Menj utadra, áruló!

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Hernando, Fenisa

HERNANDO Hé, figyelj!

FENISA Mit integetsz itt?

HERNANDO Lagymatag vagy, s szökni készülsz?
S morc is, ez sehogy se tetszik!
Nem jött Lucindo ide,
S nem vársz rá, hogy menj vele?

FENISA Megváltoztattuk a tervet.

HERNANDO Hogy?

FENISA Mert hát ő nem felel meg,
Minthogy foglalt a szive.
Más nőért van ő oda!
Ki ez a Stefánia?

HERNANDO Megjártuk e csínytevéssel.

FENISA Mit beszélsz?

HERNANDO Mert hát e némben
Én voltam egy éjszaka.

FENISA Ő voltál te?

HERNANDO Egy köpenybe
Burkolózva, mint ki szende,
Ültem én Lucindo mellett.
Látott egy hölgy s féltékeny lett.
S nyilván ő ezt elfecsegte.
Mert a gazdám ideálja
Ő volt, úrnőm, teelőttem,
S mint egy tigris, jár utána,

S nem békíti semmi őt meg,
 Űzi s a lábát lejárja
 Elszántan s féltékenyen.

FENISA Megcsaltak, ez már világos.

HERNANDO Számára, hidd el nekem,
 Bármily roppant nagy e város,
 Kívüled nincs senki sem.
 Mit üzensz?

FENISA Én? Jön anyám!
 Nem tudom. Tűnj gyorsan el!

HERNANDO Megyek hozzá szaporán. *(El.)*

TIZENKETTEDIK JELENET

Belisa, Fenisa

BELISA Elküldtem, s ha érdekel...

FENISA Mondott valamit talán?

BELISA Elmondanom is nehéz,
 Oly borzasztón kell nevetnem.

FENISA Már nem ér meglepetés.

BELISA Lángra gyúlt irántad menten.

FENISA Így gyorsan?

BELISA S mindenre kész!
 Kér, hogy légy a felesége.

FENISA Már házas.

BELISA Csak mondta így,
 Mert ez a nő rábeszélte.

FENISA Féltékeny, s ez iszonyít.

BELISA Nyilván az, mert reszket érte.
 S éppen ezért egyeztek meg,
 Színleli, hogy ő a férje,
 Mert a férfi attól retteg,
 Hogy a húgát szégyen érte,
 És a nő, hogy itt esetleg...

FENISA Megcsalják!

BELISA Lucindo, persze.

FENISA Rája féltékeny tehát?

BELISA S én is! Szívem megsebezte.

FENISA Tisztán látok rajta át,
S azt mondom, nyugodt lehetsz te!
(*Félre.*)
(Elmulasztottam e pompás
Alkalmat, hogy odébbálljak,
Ámde akad még megoldás,
Mert mi még ma házastársak
Leszünk, akármit papol más.)
Hallgass rám s ne légy gondterhes,
Mert mihelyt e ravasz nő, ki
Isten tudja, mit is tervez,
Életünkre akart törni,
Elment, mert több ész kell ehhez;
Megjelent Lucindo tüstént,
S téged imád, hangoztatta.

BELISA S biztos ez?

FENISA Pár perce történt.
Azt is mondta, hogy az apja,
Élvezvén újból az önkényt,
Ellenzi, hogy rendesen
Feleségül elvegyen,
Éppen ezért azt kívánja,
Hogy titokban légy a párja.

BELISA Kezdetől ezt tervezem.
Nem tetszik a kapitánynak,
Hogy így nőül a fia,
Úgy véli, hogy megszólják csak,
Mert övé a szűz ara,
Míg Lucindo telt dámát kap.
S mégis ő lesz az én férjem!

FENISA Azt mondta, meglátogat
Még ma éjjel a sötétben.

BELISA Hogy képzeled?

FENISA Furcsa vagy!
Tüstént elvesz, azt reményilem.

BELISA Szólj neki... Már alkonyul.

FENISA Menj s készülj ez alkalomra.

BELISA Mily gyönyör jut sorsomul!
S irigyelnéd mámorom, ha
Tudnád, mily vágy kínja dúl.
Feldíszítem nászi fülkém,
Illatos lesz minden ott.

FENISA Tégy, anyám, így, ámde fürgén.

(*Belisa el.*)

FENISA   Még egy csel, s megnyughatok
Édes nászban egyesülvén!

TIZENHARMADIK JELENET

A kapitány, Fenisa

KAPITÁNY   Itt vagy, Fenisám.

FENISA   Vágytam már utánad.
Hol van Lucindo? Mert anyám szeretné
A házasságot nyélbe ütni már.

KAPITÁNY   Mily házasságot?

FENISA   Az övét s enyémet.

KAPITÁNY   Jól mondja, mert oly kurta, lásd, az élet,
S bolond, ki messzi terminusra vár.

FENISA   Most jöttem rá, az érzékek csalárdak,
Hogy nem Lucindo volt, ki ablakomnál
Állt éjszaka...

KAPITÁNY   Ki hát? Ne tégy veszetté!

FENISA   Megtudtam ma, hogy egy barátja járt itt,
S így kérlek, Lucindót kerítsd elő,
Hogy házunk ajtaját őrizze ő
Hernandóval, s szóljon, ha látna bárkit.
Mert éjjel tíz felé a kerten át
Itt megjelent a kérdéses barát,
S szobámnak ajtaján bezörgetett.
Azt hittem, tán anyám, ki engemet
Meglátogat gyakran, s ha nincs bezárva
Ajtóm, hát jól elintéz a parázna.

KAPITÁNY   Példátlan aljasság ez! S énnekem
Kell őrt állnom!

FENISA   Ne tedd ezt, édesem,
Mert míg őriznek ők, velem leszel.

KAPITÁNY   És hol?

FENISA   Szobámban, mert ott rejtlek el.

KAPITÁNY   Ó, add kezed!

FENISA   De jól vigyázz magadra,
Jöjj úrimód és fedd be arcodat,
S a bajszod nyírd le, mert úgy csinosabb
Vagy sokkal, hogyha képed nem takarja
E sok szőr, s jobban tetszel is nekem.

KAPITÁNY Ily nagy kegyért még ezt is megteszem,
S legszebb ruhámba öltözöm fel én!
A bajszoimtól megválok könnyedén,
Mert nélküle vonzóbb egy vőlegény.
S most már enyém leszel.

FENISA Menj! Közeleg
Az éj. És szólj fiadnak.

KAPITÁNY Ég veled!
(Elmennek.)

TIZENNEGYEDIK JELENET

*Szoba a kapitány házában
Lucindo, Hernando*

LUCINDO Már megbánta.

HERNANDO Mit beszélsz te?

LUCINDO Hallhatod.

HERNANDO Merő számaráság.

LUCINDO Elhinnéd te is, ha látnád.

HERNANDO Szónoki fogás, hogy érte
Lelkendezzem módfelett.
Nos, tied volt legalább?
Oly fölényes gög hat át.

LUCINDO Még megéred végemet.

HERNANDO Ez komoly?

LUCINDO Én meg akartam
Őt szöktetni, jól tudod,
S oly kelletlen fogadott,
Hogy otthagytam felkavartan.
Visszaküldtem a kocsit hát,
S cimboráim hazamentek.

HERNANDO Már pedig Fenisa szenved,
Láttam én a kínja titkát...

LUCINDO Mit láttál?

HERNANDO Azt, hogy féltékeny.

LUCINDO És kire?

HERNANDO Stefániára.

LUCINDO Lesz-e vége valahára?!
Ám ne bánts most, hagyj békében;
Minden bajt a szív csinál.

HERNANDO   Jó atyád jön.
LUCINDO   Bánom én!

TIZENÖTÖDIK JELENET

A kapitány, előbbiek

KAPITÁNY   Mit lebzszelsz itt, szép legény?
LUCINDO   Holnap megyek útra már.
KAPITÁNY   Jól van, de előbb Belisát
Elveszed s máris mehetsz.
LUCINDO   Játék volt és tréfa ez!
KAPITÁNY   Terved ez volt, módosítsd hát
Bármint, ez rád tartozik,
Ámde itt kell most maradnod.
LUCINDO   S mért?
KAPITÁNY   Mert most tudtam meg azt, hogy
Fenisának álmait
Cimborád zavarja meg.
LUCINDO   Újra becsaptak tehát.
KAPITÁNY   Ő gyanakodott reád,
S most mondta, hogy tévedett.
Mert az éjjel ismeretlen
Férfiú kertjük falán át
Már elérte kis szobáját,
S ajtaját megverte csendben,
S arra kérte, nyissa ki,
Persze, ő nem állt kötélnek.
LUCINDO   Hogy manapság mik történnek!
KAPITÁNY   Én megígértem neki
- S ezt ő kérte kedvesen -,
Hogy te állsz őrt éjszaka.
Megteszed?
LUCINDO   Ha önt szava
Köti, akkor megteszem.
KAPITÁNY   Én rohanok mindenképpen,
Véggy fejeztem és óvjon ég! *(El.)*

TIZENHATODIK JELENET

Lucindo, Hernando

LUCINDO Férj leszek s ő feleség.
HERNANDO Hogyhogy?
LUCINDO Mert most végre értem.
Azt akarja, hogy én menjek
Hozzá a kis kerten át.
HERNANDO Persze, merthogy az a vágy
Lángol benne, mint tebenned.
Piszkálta a féltékenység,
Így teljesül kívánságod.
LUCINDO Mennyi csel! De mit se bánok,
Mert ma célhoz érkezem még!
Köss kardot s menjünk sietve,
S állj te őrt. De ez titok!
HERNANDO Szívesen, mert várni fog
Beatriz, szivem szerelme.
(Elmennek.)

TIZENHETEDIK JELENET

Utca

Doristeo, Finardo

FINARDO Gyanúdról, nem tudom, mint vélekedjem,
A húgom, látom, már nem érdekel,
Mert végzetes láng lobbant fel szivedben,
S a sértett gőg e lány előtt hever.
DORISTEO Gerarda vett rá ily csalásra engem!
Hogy férj legyek s ott ezt hitessem el,
De megpillantva szépséges Fenisám,
Úgy elvakított menten, mint a villám.
Anyjával elvonultam más szobába,
Ott megvallottam én az igazat,
S megkértem lányát, azonmód utána.
FINARDO Csitt! Itt állunk épp ablaka alatt.
DORISTEO Ó, Parnasszus, boldog s dicső hazája
A múzsáknak, kik fényt árasztanak,
Ó, nő, kihez e földön nincs hasonló,
S kinél szebbet nem lát útján Apolló!
FINARDO S elvennéd őt?

DORISTEO   Ha ő is úgy akarja.

FINARDO   És jó házból való?

DORISTEO   Mindenkinél
Különb ő, oly erényes, és az anyja
Oly szent, hogy hozzá senki föl nem ér.

FINARDO   S van birtoka?

DORISTEO   E kérdés szinte balga!
Mert nincs nagyobb kincs, mint az oly személy,
Ki elvonul mindig magába szállva,
És szűz erénye minden hozománya.

TIZENNYOLCADIK JELENET

*A kapitány, lenyírt bajusszal, kiöltözködve, éjszakai ruhában;
Fulminato, előbbie*

KAPITÁNY   *(Fulminatóhoz)*
Menj haza, nincs rád szükség már.

FINARDO   *(halkan Doristéhoz)*
Nézd, itt jönnek.

DORISTEO   S jól elfedve.

FINARDO   Ajtaján tán nem mennek be;
Mindkettő csak arra sétál.

FULMINATO   Kívánod, hogy várjalak,
Vagy hívjak több szolgát is még?

KAPITÁNY   Nem kell, merthogy az őt tisztét
Ellátja e két alak.
Nos, megyek! Siess!

FULMINATO   Kik ők?

KAPITÁNY   Lucindóék! *(Bemegy.)*

FULMINATO   Váltok egy-két
Szót velük.

FINARDO   Bement.

DORISTEO   Te szent ég!

FINARDO   Nincs lány szűzibb és hivőbb!

FULMINATO   Óhajtják a társaságom?

FINARDO   Nincs szükség rá, megbocsát...

FULMINATO   Elnézést...

DORISTEO   Menjen tovább!

FULMINATO   Tévedtem, most már belátom. *(El.)*

DORISTEO   Itt maradtam szégyenemben.
 FINARDO   Szép hozomány az erény.
 DORISTEO   Isten, így tévedjek én?
 FINARDO   Csönd!
 DORISTEO   Mért?
 FINARDO   Jönnek újra ketten.

TIZENKILENCEDIK JELENET

Lucindo, Hernando, Doristeo, Finardo

LUCINDO   Lábam, reszketsz! Légy erős most!
(Bemennek.)
 DORISTEO   Kötélhágcsót dob le?
 FINARDO   Nyilván.
 DORISTEO   Mily ház ez?
 FINARDO   Nem tudhatom.
                       Leginkább erőd lehet még,
                       Merthogy olyan sok ellenség
                       Mászik át e falakon.
 DORISTEO   Fölmentek már?
 FINARDO   Nem vitás.
 DORISTEO   Mennyi asszony lehet itt?
 FINARDO   Jönni látok valakit,
                       Még nem telt meg tán a ház.

HUSZADIK JELENET

Gerarda férfiruhában; Doristeo, Finardo

GERARDA   *(félre)*
                       (Tanúk nélkül s balga szívvel,
                       Lopva jöttem én idáig,
                       S meglesem, mint álldogál itt
                       Ellenségem és mit mível.
                       Nem hiszem, hogy tévedek, mert
                       - Bár jól takar a sarok -
                       Hernando és ő az ott.
                       Rajtacsípem a gazembert!)
                       Itt vagy, szívtelen?

BELISA *(belülről)*
Szomszédok! Vagy kik oltják?
Föl, lányom, nem féltem így még!

FENISA *(belülről)*
Tűz van, anyám!

DORISTEO Ég a ház!

LUCINDO *(belülről)*
Hozzatok gyorsan világot!

HUSZONKETTEDIK JELENET

*A kapitány, Belisa, Lucindo, Fenisa, Hernando egy égő fáklyával,
Gerarda, Doristeo, Finardo*

KAPITÁNY Ég a ház?

BELISA Ilyet ki látott?

LUCINDO Ég?

FENISA Hát senki sem vigyáz?

HERNANDO Hol van az a tűz, uram?

GERARDA Bennetek van, csak hogy ezt nem
Látja, aki becsületben
Élt és vak, bár szeme van.
Hogy lehet, hogy férfiak
Rejtőznek tisztos házban,
S hozzá ketten?

DORISTEO Nem, mert hárman!

HERNANDO Mindenki pácban marad!

BELISA Én férjemmel voltam ott.

KAPITÁNY S én ifjú nőm ölelgettem.

BELISA Ó, ön volt az? Lehetetlen!

KAPITÁNY Ó, ön volt? Megcsaltatok!

BELISA Mit tettél, te szemtelen lány?

FENISA Lucindohoz mentem férjhez.

BELISA Így becsaptál? Szörnyőség ez!
Látom rajtad! Mit nevensz rám?

KAPITÁNY Mondd, Lucindo, lóvá tesznek
Íly apát jó gyermekek?

LUCINDO Én Fenisát rég imádom,
S lásd, ő is viszonszeret.
Mindaz, amit veled tett, csak

Csel volt s tréfa, hogy velem
Házasságot kössön végre.
Ó, ti mind, kik itt jelen
Vagytok s nehezteltek is rám,
Ítéletek felettem:
Nem jobb, ha az én apám e
Tisztos hölgyet, aki egyben
Hitvesem édesanyja,
Nőül veszi, minthogy ők
Korban jobban megfelelnek,
S tartsuk meg az esküvőt
Mi is, kikben ifjú szív ver?
Szólj, beszélj, Gerarda, bátran.

GERARDA   Bár féltékeny szívvel jöttem,
Ebben annyi igazság van,
Hogy e két tanácsadóval,
Kik részt vesznek most e perben,
Vallom én is, hogy válassza
Őt atyád, ki feddhetetlen,
S te vedd el Fenisát, ámen.

DORISTEO   Igazságos ez ítélet,
Jóváhagyom én is.

FINARDO   Én is.

LUCINDO   Add kezéd.

FENISA   Tiéd e lélek.

KAPITÁNY   Nyújtsa hát kezét ön is már.

BELISA   Mindent szépen rendbe tett.

HERNANDO   *(félre)*
Mert az ilyen vén gebének
Megfelel bármily nyereg.

GERARDA   Mindketten elkísérhettek.

DORISTEO   Felmegyünk hozzád, Gerarda.

KAPITÁNY   Hernando, vezesd e nőket
Lakmározni a házamba.

HERNANDO   Együtt lesz az egész banda.

LUCINDO   Játékunkon szórakoztak,
Szerelemről szólt, s most vége

A FURFANGOS MENYASSZONYNAK!

.oOo.